OLOMOUC

Olomoucké listy

MĚSÍČNÍK OBČANŮ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE

11
2026

28 **THÁLIE PRO NATÁLII.** ZA EVITU

TÉMA ČÍSLA

OLOMOUC VOLEBNÍ
MĚSTO MÁ NOVÉ ZASTUPITELSTVO I KOALICI

Olomouc v Top 5 podle indexu prosperity 5

Pravidla pro nájemní smlouvy k městským bytům se změní 19

Finská sezona skončí koncertem v Redutě 30

XXVI.
Městský bál

9. LEDNA 2027 | 19:30

VÝSTAVIŠTĚ FLORA OLOMOUC, PAVILON A

PAVOL HABERA
MOONDANCE ORCHESTRA

VEČEREM PROVÁZÍ

PETR RYCHLÝ

PŘEDPRODEJ ONLINE NEBO V INFORMAČNÍM CENTRU OLOMOUC

MESTSKYBAL.OLOMOUC.EU

OLOMOUC

PP26/1055

V TOMTO ČÍSLE

STAVBA LODĚNKY S OBŘÍM AKVÁRIEM UŽ MÁ OBRYSY 8

Největší české hlubinné akvárium s mořskou faunou vzniká podle plánu. Potvrdil to kontrolní den.

MARTIN ŠTAINER BÝVAL BUŘIČ, KTERÝ VEDL SAMETOVOU REVOLUCI 21

Vzpomínky lektora a zakladatele mobilního hospice na sametový listopad bájného roku 1989.

ÚŘEDNÍCI VYMĚNILI KANCELÁŘE ZA DOBROVOLNOU PRÁCI JINDE 16

Kancelářské židle vystřídaly rukavice, hrábě a lopaty. Do dobrovolnického dne se zapojili zaměstnanci magistrátu.

DO VEENEDAALU A TAMPERE V UMĚLECKÉ PODOBĚ 29

Olomouc představila svou tvorbu na dvou významných kulturních akcích v partnerských městech.

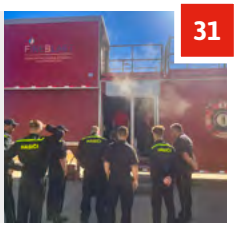
SKORO STO TISÍC ZA POLÍVKU. VÝTĚŽEK BUDE PRO LIDI BEZ DOMOVA 19

710 misek měla připravených olomoucká Charita pro strávníky. Na polívku mohl přijít kdokoliv, byla zdarma.

OLOMOUČTÍ HASIČI V KENTUCKY: VÝCVIK I PŘEDÁNÍ ZKUŠENOSTÍ 31

Na počátku října zavítali olomoučtí hasiči do Owensboro na výměnný program se sdílením zkušeností

GLOSA

Zadal jsem prompt – příkaz pro umělou inteligenci. Napiš glosu, která bude mít nejméně 730 a nejvíce 760 znaků. Téma: střídání primátorů a politického vedení města. Text se objevil okamžitě, žádné postupné vypisování. Titulek (který při glosách nepoužíváme) byl: Nová tvář, staré město.
Následoval text: *Střídání primátorů a politického vedení města není žádná anomálie. V komunální politice je to legitimní důsledek voleb, koaličních dohod i proměnlivých politických ambicí. Zákon takové změny umožňuje, ať už se odehrávají po volbách, nebo uprostřed volebního období. Otázka ale zní: co se vlastně mění? Jméno na dveřích kanceláře, tvář na plakátech a styl komunikace mohou být jiné. Jenže město není firma, kterou lze s novým šéfem přestavět od základů. Rozpracované projekty, rozpočtové závazky i každodenní potřeby obyvatel zůstávají. Skutečná změna se proto nepozná podle výměny vizitek, ale podle toho, co nové vedení dokáže prosadit, napravit nebo rozumně opustit. A také podle toho, co navzdory personálním rošádám zůstane stejné.*
Tak to vidí AI.

ChatGPT & Pavel Konečný

Olomouc čtvrtá mezi českými městy, souhlasíte?

ANO

Petr David
student historie

Jsem s Olomoucí spokojený a na nic si nestěžuji, to umístění asi odpovídá realitě.

ČÁSTEČNĚ

manželé Nohalovi
v důchodu

My jsme z Ostravy a v Olomouci se nám líbí, ale myslíme si, že Olomouc by na tom mohla být líp.

NE

Tereza Gardošová
baristka

Pro mě by byla první Praha a Olomouc druhá, ne čtvrtá. Žije to tady a je tady krásné prostředí. Jediné, co chybí, tak snad jen metro.

STRUČNĚ

Advent letos začne 29. listopadu. Pokud chcete být připraveni a přispět na dobrou věc, kupte si **adventní věnec** na Dětské klinice ve fakultní nemocnici. Prodej začne 18. a potrvá asi do 25. listopadu, vždy od 9 do 15 hodin. K dispozici bude asi 700 věnců s cenou začínající na 400 korunách.

Letos si připomínáme životní jubilea Wolfganga Amadea Mozarta (1756–1791). Hudba tohoto génia zněla chrámem svatého Mořice celý rok, nyní je připraveno koncertní provedení jeho **Requiem**, které proběhne na závěr dušičkového týdne v sobotu 7. listopadu v 18 hodin. Vstupenky přes ***smsticket.cz*** nebo 45 minut před koncertem.

Ve středu 11. listopadu je v Centralu na programu projekce filmu **Při zemi.** 80minutový dokument je součástí Ekologických večerů a ukáže, že vytrvalost není dar, ale volba. Začátek v 18:00. Po uvedení filmu bude následovat diskuse k otázce, kterou navozuje: Jsme schopni znovu probudit své smyslové vnímání a vidět svět, ve kterém žijeme, z perspektivy celku, nikoli z pohledu dominance jednoho druhu?

Den otevřených dveří Tyfloservisu, Tyflo-Centra, Tyflopomůcek a Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR se koná 12. listopadu 9:00–17:00 na adrese I. P. Pavlova 69 (Jalta). Vyzkoušíte si chůzi s bílou holí, běžné činnosti bez využití zraku, mobilní technologie pro nevidomé i různé kompenzační pomůcky.

Jak se stát pěstounem a co obnáší náhradní rodinná péče? Odpovědi nabídne Rodinný piknik v Centralu, který bude v úterý 10. listopadu od 16 do 18 hodin v sále Central Muzea umění. Organizace Na Lávce a Isis Olomouc zvou zájemce na neformální setkání s pěstouny, kteří se podělí o své zkušenosti.

Svatomartinské slavnosti na Horním náměstí se konají 11. listopadu od desíti ráno do desíti večer. Čekají vás vína, jarmark i kulturní program jako cimbálovka nebo ohňová show.

Svatomartinská Olomouc bude i na tržnici, a to 13. a 14. listopadu. Kromě degustací vín a setkání s vinaři na vás čeká také spousta svatomartinských dobrot.

Připomínka **Dne boje za svobodu a demokracii** se uskuteční 17. listopadu v 10:00 před budovou právnické fakulty u Památníku tří odbojů. Vzpomínkového aktu se účastní zástupci města, kraje, univerzity, armády a dalších organizací a spolků. Hudební doprovod zajistí Vojenská hudba Olomouc.

V úterý 17. listopadu v 17 hodin se ve Chválkovicích ve farním kostele sv. Barbory koná **benefiční koncert** provedený na generálně opravené varhany Rieger op. 3183. Zahrají Jan Gottwald – regenschori baziliky na Svatém Kopečku a na trubku Pavel Hromádka. Dobrovolné vstupné bude použito na údržbu varhan v hodolanském farním kostele.

Bacha, holub! Co mají společného holubi a lidé? Třeba to, že si občas navzájem překážejí. Autorská inscenace Viktorie Vášové o soužití ve městě a o tom, komu vlastně patří. Premiéra v Divadle na cucky 20. listopadu v 18:30.

Na kole přes Afriku. Cestovatel Tadeáš Šíma bude hovořit o svém africkém putování v Červeném kostele v úterý 24. listopadu. Do pedálů šlápne v 17 hodin.

Všechny tipy z Kulturního kalendáře najdete na webové stránce ***akce.olomouc.eu***.

Co se stane, když Olívie vyskočí z knížky rovnou do výstavy? Olomoucká animátorka a ilustrátorka Pavla Baštanová převádí svět knihy J. A. Pitínského **Olívie si vyskakuje** do prostorové instalace plné létajících ryb, barev, zvuků a nečekaných detailů v horní galerii (XY) na Dolním náměstí. Přístupná je do 20. listopadu.

V pondělí 23. listopadu bude od 18 hodin v Centralu hovořit **Václav Bělohradský o zaslepené společnosti**. Na festivalu Ekologické dny Olomouc tak zároveň představí svou stejnojmennou knihu. Je sbírkou esejů, které krouží kolem otázky, jaká etika, jaká politická kultura a jaký způsob vlády odpovídá antropocénu, věku odpovědnosti člověka za planetu Zemi.

Závěr divadelní Flory přináší festivalový Epilog. Podzimní edice nabídne v Centralu scénický koncert **Your Silence Will Not Protect You** z repertoáru nezávislé divadelní skupiny Masakr Elsinor. Na programu je v pondělí 30. listopadu v 19 hodin. Vznikl na základě soudních výpovědí ruských vězňů svědomí. Za tajemným názvem se skrývá kolektiv uznávaných tvůrčích osobností Ondřeje Novotného, Tomáše Soldána, Václava Marholda a Vojtěcha Hrabáka.

OHLÁŠENÉ UZAVÍRKY SILNIC A KOMUNIKACÍ

do 2. listopadu	**Libušina** rekonstrukce komunikace
do 2. listopadu	**Vančurova, Kollárovo náměstí** částečná uzavírka komunikace a chodníku
do 13. listopadu	**Lazecká** částečná uzavírka
do 15. listopadu	**Lipenská** částečná uzavírka
do 18. listopadu	**Wolkerova** částečná uzavírka – rekonstrukce plynovodu
do 20. listopadu	**Mošnerova** částečná uzavírka – oprava vodovodu
do 24. listopadu	**Krapkova, Růženy Svobodové** úplné a částečné uzavírky – rekonstrukce plynovodu
do 30. listopadu	**Jeremenkova** částečná uzavírka
do 30. listopadu	**Milady Horákové** částečná uzavírka komunikace a chodníku
do 18. prosince	**Chelčického, Příčná, Fügnerova, Řezníčkova** částečné uzavírky
do 22. prosince	**Hanáckého pluku, Dobrovského** – úplná a částečná uzavírka; rekonstrukce stoky
do 31. prosince	**třída Svobody, Švédská** částečná uzavírka komunikace – rekonstrukce pasáže
do 31. března 2027	**Lafayettova, Dolní náměstí** částečná uzavírka
do 30. června 2027	**Švýcarské nábřeží** částečná uzavírka – budování rezidenčního parku Švýcarská

ZDROJ: MMOl

OLOMOUC V TOP 5 PODLE INDEXU PROSPERITY

Olomouc se letos umístila na čtvrté pozici v Indexu prosperity. Sestavuje ho datový portál Evropa v datech na základě sedmi pilířů a 49 indikátorů.

Index prosperity Česka je dlouhodobý výzkum, který společně vytvářejí analytický portál Evropa v datech a analytický tým České spořitelny. Situaci napříč republikou hodnotí Index prosperity regionů, který vychází se sběru dat z obcí s rozšířenou působností (ORP).

PAVEL KONEČNÝ

Mezi krajskými městy se tak Olomouc umístila nejvýše. V tomto hodnocení to ale znamená, že když se řekne Olomouc, zahrnuje to i 45 okolních obcí od Blatce přes Lutín a Příkazy až po Věrovany. Olomouc v tomto případě funguje podobně jako dřívější okres.

Portál Evropa v datech hodnotil demografii a sociální strukturu, dostupnost péče, ekonomiku, občanskou vybavenost, životní prostředí, volný čas a vzdělání.

Samotné hodnocení bere v úvahu i zdánlivé maličkosti jako například počet zastávek hromadné dopravy nebo výdejních boxů přepravních služeb. Počítají se knihovny, turistické cíle, divadla. Suma sumárum, čtvrté místo pro ORP Olomouc.

Vzdělání a zubaři

„Dalo by se říci, že jsme těsně pod vrcholem. Před námi jsou jen tři další místa a Olomouc se tedy řadí do pomyslných top five. Interpretace přesných dat je vždy předmětem dalších diskusí, nicméně si myslím, že se na Olomoucku žije dobře a že čísla to jen potvrdila," prohlásila primátorka Miroslava Ferancová.

V čem Olomouc a okolí absolutně vyniká, je vzdělávací úspěšnost – nikdo v Česku není lepší. A také počet stomatologů, ten je druhý nejlepší v celé republice. Určitě pomohla také devátá příčka za optický internet.

Že je Olomouc univerzitním městem potvrdila i čísla s podílem vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Páté místo v celé zemi ukazuje, že pro absolventy Univerzity Palackého, ale i Moravské vysoké školy je město atraktivní a že se po studiích nevracejí domů ani neodcházejí jinam.

Bydlení jako základ

Naopak dostupnost bydlení na 201. místě (z 206 hodnocených) je hodně nízko. Podobně je na tom indikátor silnice se 191. místem.

„Potvrzuje se, že Olomouc je díky univerzitě plná talentů. Abychom je v Olomouci udrželi, musíme jim nabídnout především dostupné bydlení. Umístění na samotném chvostu v dostupnosti bydlení je jasným varováním. Naším cílem je posílit transparentní spolupráci s developery při vzniku nových čtvrtí, abychom měli vliv na co nejvíce nájemních bytů," uvedl Marek Zelenka, který od 9. listopadu usedne v primátorském křesle.

Nové lokality pro bydlení vzniknou na jihu města v Holici, na západě u výpadovky na Hradec Králové a rozvoj čeká i okolí Velkomoravské ulice, kde měla stát multifunkční hala a situace se dramaticky změnila.

Sportujte!

O dekádu dříve se Olomouc prezentovala jako Evropské město sportu. Dnes v Česku zaujímá 137. místo. Statistický počet sportovišť je 3,2 na tisíc obyvatel.

„Výsledek rozhodně není důvodem ke spokojenosti. Naší prioritou bude vytvářet podmínky pro sportování všech generací, zejména dětí a mládeže. Nejde přitom jen o počet sportovišť, ale také o jejich dostupnost, kvalitu a motivaci obyvatel k pravidelnému pohybu. Chceme, aby sport byl přirozenou součástí života olomouckých rodin," řekl Matouš Pelikán, který se stane novým náměstkem primátora a sport bude mít v kompetenci. V jeho gesci bude také školství. V ukazateli výdajů na žáka základní školy obsadilo Olomoucko se 44 869 korunami až 185. příčku, přestože ve vzdělávací úspěšnosti dosahuje nejlepších výsledků v republice

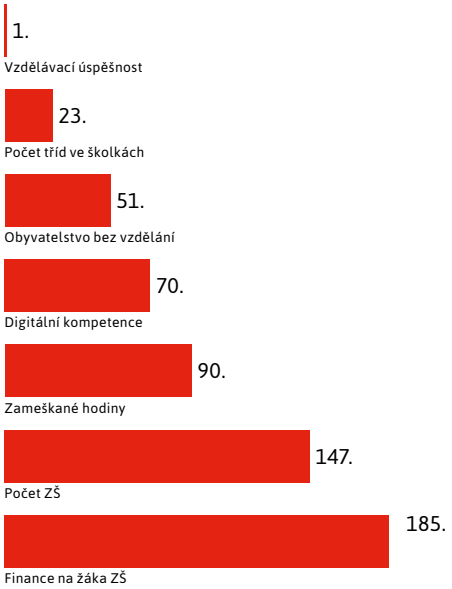
„Výše výdajů na jednoho žáka je důležitým ukazatelem, sama o sobě však nevypovídá o kvalitě vzdělávání. Těší mě, že Olomoucko dosahuje vynikajících výsledků ve vzdělávací úspěšnosti. Naším cílem bude na tyto výsledky navázat, pokračovat v modernizaci škol a vytvářet kvalitní podmínky pro vzdělávání i rozvoj všech dětí," konstatoval budoucí náměstek Pelikán.

Čtvrtí z 206

Data z portálu Evropa v datech se často považují za ukazatele nejlepšího místa pro život. Samotné dožití činí v Olomouci a okolí 79,43 roku a věkový průměr obyvatel přesahuje 42 let.

Statistika letos vynesla na první místo Turnov, následovaly Luhačovice a Žamberk. Opačný pól obsadila města Podbořany, Bílina a poslední Horšovský Týn na 206. místě.

PILÍŘ VZDĚLÁNÍ
Umístění v ČR.

ZDROJ: EVROPA V DATECH

DESIGNOVÝ LISTOPAD ZAPLNÍ MĚSTO

Olomouc se v listopadu opět promění v město designu. Čtvrtý ročník festivalu Olomouc Design Days přináší výstavy, workshopy, komentované prohlídky, diskuse, otevřené ateliéry a mnoho dalšího.

Dny věnované designu nabídnou pohled umělců na současné designové trendy, ukážou, jak vznikají originální ruční výrobky, nebo neotřelou módní přehlídku. Program čítá na pět desítek bodů.

„Design není jen otázkou toho, co je hezké. Ovlivňuje prostor, ve kterém žijeme, věci, které používáme, oblečení, které nosíme, i způsob, jakým se na svět kolem sebe díváme," řekl Radim Schubert, autor koncepce a vedoucí oddělení kultury magistrátu.

Letošní ročník festivalu otevírá v pondělí 2. listopadu putovní vernisáž, která propojí tři olomoucké prostory a tři různé pohledy na současný design. První zastávkou bude Studio G21, kde se představí výstava **Bažanti designu**. Odtud se návštěvníci přesunou do Ateliéru Arikona na Horním náměstí, kde se uskuteční vernisáž výstavy **Zrození – Artie Fly × Arikona**. Putovní zahájení vyvrcholí v mimokolektivu, kde bude slavnostně zahájena výstava významného českého designéra a architekta Jiřího Pelcla – **Vázy (žádnou výstavu jsem už nechtěl)**.

„Jednou z nejsilnějších stránek festivalu je jeho interaktivita. Návštěvníci nemusí zůstat pouze u prohlížení výstav. Mohou si něco vyrobit, vyzkoušet techniku, navštívit ateliér nebo se zapojit do společného tvůrčího procesu," vysvětlil Schubert. Výraznou součástí letošních Olomouc Design Days budou **Doteky designu** – spojení výstavy a módní přehlídky, které 13. a 14. listopadu obsadí barokní prostory Konviktu.

Festival i letos zahrnuje **Dizajn Display**: galerie v ulicích, kdy je cílem proměnit nevyužité nebo fádní výlohy v centru města na otevřené pouliční galerie. A do programu se rovněž vrátil i oblíbený **Dizajntrh**, prodejní přehlídka nezávislého designu, autorské tvorby a lokálních značek.

Festival trvá celý měsíc. Vznikl v roce 2023 se smyslem přiblížit veřejnosti široké spektrum kulturních a kreativních oborů a propojovat jejich tvůrce s uživateli. Vše podstatné a program najdete na webu ***olomoucdesigndays.cz***. ■ mmo

HLAVNÍ BODY PROGRAMU

Dizajn Display | galerie v ulicích
1.–30. 11. | centrum města
Bažanti designu | výstava
2.–28. 11. | Studio G21
Jiří Pelcl: Vázy | výstava
2. 11. – 22. 12. | mimokolektiv
Ondřej Oliva & Květy a světlo | výstava
13.–27. 11. | Oranžerie
Doteky designu | fashion show
14. 11. | Umělecké centrum UP
Architektura & veřejný prostor | beseda
26. 11. | Telegraph
Kulturní fórum Olomouc & afterparty
30. 11. | Galerie Dolní

Žirafí samci odjeli z Olomouce do Athén

Stádo žiraf se samicemi může čítat vždy jen jediného samce. Jiný počet samců by mezi nimi vyvolal značné nepokoje související s boji o samice. V případě většího počtu samců lze ale založit jejich samostatnou skupinu. A právě do takové skupiny Attica Zoological Parku v Athénách vyslala olomoucká zahrada dva žirafí „kluky", kteří se narodili v roce 2024.

„Většinou transportujeme jednoho jedince, v tomto případě jsme však byli svědky nevšední události, kdy se jedním přívěsem vypravili hned dva," uvedla v říjnu zooložka Eliška Veselá. Jejich převoz trval čtyřicet hodin s nutnými přestávkami pro řidiče. Zvířata měla po celou dobu k dispozici vodu a v případě potřeby i okus. Dojela v naprostém pořádku a hned po příjezdu se začala seznamovat s novým prostředím. „Budou součástí expoziční samčí skupiny tamního safari," potvrdila Veselá.

Olomoucká zoo chová žirafy od roku 1976 a dosud tam přišlo na svět 75 mláďat. Ta se rodí převážně v ranních hodinách. „Je to proto, aby stačila nabrat sílu a následovat matku do bezpečí dříve, než si jich všimne případný predátor lovící v pozdějších hodinách. Samice rodí vestoje, život malé žirafy začíná pádem z výšky asi dvou metrů," popsala mluvčí zoo Iveta Gronská.

Žirafí biorytmus je ojedinělý, stačí jim spánek po dobu pouhých 20 minut denně, zato příjmu potravy věnují každý den asi 13 hodin.

Žirafa je nejvyšší suchozemský savec planety. Její domovinou jsou africké savany, otevřené pláně s řídkým stromovím. Žiraf Rothschildových žije ve volné přírodě asi 1650 jedinců. Úbytek přirozeného prostředí, těžba nerostných surovin a ropy, pytláctví i válečné nepokoje vedou populaci žiraf k rapidnímu poklesu zvanému tiché vymírání. O to zásadnější je chov v lidské péči a význam zoologických zahrad, které se snaží z přírody mizející druhy uchovat pro další generace. ■ dtx

STAVBA LODĚNKY S OBŘÍM AKVÁRIEM UŽ MÁ OBRYSY

Největší české hlubinné akvárium se žraloky či rejnoky vzniká podle plánu. Potvrdil to kontrolní den na stavbě nového vzdělávacího centra Loděnka v olomoucké zoologické zahradě.

Na staveništi jsou patrné základní obrysy budoucího objektu. Loděnka nabídne zázemí pro vzdělávací programy, ale především akvárium s řadou mořských ryb. Stavba začala letos v březnu a její dokončení je plánováno na rok 2028. Název dostala podle mořského hlavonožce, jehož tvar budova připomíná.

Stavební práce nyní postupují na úrovni prvního podzemního podlaží, kde dělníci začali pracovat na zázemí technologického vybavení akvária. Jeho součástí budou prostory pro úpravu vody a nezbytné nádrže. Postupně se zároveň odkrývá také samotná konstrukce budoucího akvária, které bude jedním z nejvýraznějších prvků celé stavby.

Z projektu objekt

„Je vidět, že se Loděnka začíná měnit z projektu na skutečný objekt. Práce postupují podle stanoveného harmonogramu a bez komplikací. Pro město je důležité, aby tato investice přinesla nejen atraktivní novinku pro návštěvníky zoo, ale především kvalitní zázemí pro vzdělávání," uvedl náměstek primátorky Miloslav Tichý.

Loděnka kromě akvária nabídne přednáškový sál pro sto lidí a dvě samostatné učebny s kapacitou třiceti žáků.

Nové prostory reagují na dlouhodobý zájem o vzdělávací aktivity olomoucké zoo. Jen v roce 2025 zoo připravila 140 výukových programů pro 115 škol a v sedmi turnusech příměstských táborů se věnovala 233 dětem.

„Zájem škol o vzdělávací programy dlouhodobě roste. Loděnka nám umožní nabídnout těmto aktivitám odpovídající podmínky a současně propojit vzdělávání s atraktivní expozicí. Věříme, že právě spojení zážitku a poznávání bude silným prvkem," řekl ředitel zoo Radomír Habáň.

Devět metrů výšky

Velikost budoucího akvária je patrná už nyní. Nádrž bude vysoká 9,3 metru a její objem dosáhne přibližně 350 tisíc litrů. Vodou bude naplněna zhruba ze dvou třetin, přičemž hladina bude ve výšce 6,5 metru. Návštěvníci budou moci podmořský svět sledovat prostřednictvím velkého hlavního okna a menšího kruhového okna na čelní straně nádrže.

„Akvárium bude bezpochyby dominantou Loděnky. Jeho rozměry jsou výjimečné a už při současné fázi stavby je zřejmé, jak velký prostor bude pro návštěvníky představovat," doplnil Habáň.

Stavba Loděnky patří mezi investiční priority Olomouce. Náklady přesahují 72 milionů korun. Na financování se podílí také evropská dotace z Integrovaného regionálního operačního programu, která může dosáhnout až 28 milionů korun. Zbývající část nákladů pokryje město ze svého rozpočtu. ■ jed

Pro medicínu

Po třech letech je hotovo. Univerzita Palackého otevřela novou budovu v Hněvotínské ulici, která začala sloužit potřebám lékařské fakulty a fakulty zdravotnických věd. Za charakteristickými vnějšími červenými trojúhelníky se ukrývají moderní simulátory pro praktickou výuku, kruhová aula s kapacitou 375 míst a také menza, která zvládne obsloužit 2000 strávníků. ■ dtx

Měnírnou Střed končí modernizace tramvajových měníren

Poslední zářijový den byla uvedena do provozu modernizovaná Měnírna Střed v Kubíčkově ulici. Šlo o poslední tramvajovou měnírnu ve městě, která dosud fungovala s původní technologií.

Dokončením její rekonstrukce dopravní podnik završil postupnou modernizaci všech měníren zajišťujících napájení tramvajové sítě. „Nová technologie přispěje k vyšší spolehlivosti a bezpečnosti provozu, sníží energetické ztráty, stejně jako dopad tramvajové dopravy na životní prostředí," uvedla primátorka Miroslava Ferancová.

V měnírnách dochází k transformaci střídavého napětí na stejnosměrné. Modernizace Měnírny Střed trvala jeden rok. Náklady na pořízení nové technologie měnírny a rekonstrukci budovy byly téměř šedesát milionů korun. Osmdesát procent nákladů pokryla evropská dotace. ■ hoj

Delfínek: Nový kabát i zázemí pro rodiče s dětmi za deset milionů

Aquacentrum Delfínek na olomouckém plaveckém stadionu má za sebou rozsáhlou modernizaci za 10,4 milionu korun.

Vzniklo tam větší a komfortnější zázemí pro rodiče s nejmenšími dětmi, nová aklimatizační místnost s dětskou hernou, větší prostor pro kočárky i rozšířené šatny a sprchy. Modernizací prošla také tělocvična. Delfínek se po několika měsících rekonstrukce vrátil na podzim k provozu.

Delfínek slouží více než dvacet let rodinám s nejmenšími dětmi. Jeho zázemí ale postupně přestalo odpovídat současnému zájmu o kurzy plavání. Jen v roce 2025 se do kurzů zapsalo 2380 dětí od šesti měsíců do šesti let věku.

Příjemné místo pro setkávání i aklimatizaci

„Delfínek má v Olomouci své pevné místo. Zájem rodin o plavání nejmenších dětí navíc ukazuje, že má stále velký význam. Podařilo se nám zmodernizovat nejen samotné zázemí, ale také vytvořit příjemnější prostor, kde mohou rodiče s dětmi trávit čas před kurzem i po něm. Nový Delfínek tak bude kromě plavání také místem pro setkávání, odpočinek a společné aktivity," uvedla primátorka Miroslava Ferancová.

Nové uspořádání prostor zároveň vytváří podmínky pro komunitní aktivity a setkávání rodičů s dětmi. Delfínek tak může nabídnout širší využití i mimo samotné plavecké kurzy.

„Při přípravě rekonstrukce jsme vycházeli především z toho, co rodičům a dětem v každodenním provozu chybělo. Původní prostory byly při současném počtu návštěvníků jednoduše malé. Chtěli jsme proto, aby se rodiny nemusely tísnit v šatnách nebo při aklimatizaci po ukončení plavání a aby měly k dispozici příjemné místo, kde mohou s dětmi chvíli pobýt," řekl ředitel společnosti Aquapark Olomouc Dalibor Přikryl.

Nová podoba tělocvičny

Modernizace se nevyhnula ani tělocvičně. Ta nově získala sprchové zázemí, profesionální sportovní povrch a samostatný vstup. Díky tomu bude možné prostor využívat nejen pro sportovní aktivity, ale také ve větší míře ke komerčním pronájmům.

Aquacentrum Delfínek je součástí plaveckého stadionu v Legionářské ulici a specializuje se na plavání kojenců a batolat, předplaveckou a plaveckou výuku dětí i další pohybové aktivity. Vzniklo v letech 2003–2004. Modernizace Delfínku zároveň završuje první etapu rozvojových investic společnosti Aquapark Olomouc. Celkový objem těchto investic za roky 2023–2026 činil více než 21 milionů korun. Kromě Delfínku zahrnoval soubor investic také zpřístupnění tobogánu z letního areálu, propojení krytého a letního areálu a rekonstrukci převlékáren letního areálu. ■ jed

Sladění křižovatek v centru zajistilo plynulejší dopravu

Dvě důležité křižovatky v centru Olomouce prošly modernizací světelného signalizačního zařízení.

Městu se podařilo vyřešit jejich špatný stav a zároveň vytvořit podmínky pro plynulejší průjezd. Modernizace se týkala křižovatky na náměstí Národních hrdinů a také křižovatky Havlíčkovy s třídou Svobody.

„Obě křižovatky jsou nyní propojeny do koordinovaného tahu a řízeny společně. Díky tomu fungují semafory efektivněji a zvýšila se také jejich dopravní kapacita. Průjezd centrem Olomouce je plynulejší," uvedl investiční náměstek primátorky Miloslav Tichý.

Křižovatky nově propojuje optický kabel, který umožňuje semaforům vzájemně komunikovat a lépe koordinovat provoz. Vyměněny byly také semaforové stožáry. Nově jsou zde dohledové kamery a videodetektory, které na základě snímání intenzity dopravy umožňují lépe reagovat na aktuální dopravní situaci.

Modernizace probíhala ve dvou etapách a netýkala se pouze světelné signalizace. Součástí stavebních prací byly také úpravy chodníků a vodorovného dopravního značení přechodů pro chodce. V místech, kde se pracovalo, nyní pokračují dokončovací práce včetně předláždění. Chodníky jsou upravovány tak, aby umožňovaly pohodlný a bezbariérový pohyb. Dokončovací práce zahrnují také úpravu zeleně.

Modernizace obou křižovatek vyšla na téměř 27 milionů korun. Městu se podařilo získat dotaci ve výši 19,5 milionu korun z Operačního programu Doprava 2021–2027, která pokryla podstatnou část nákladů. ■ hoj

ČÍSLO 160 V HLAVNÍ ROLI. SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM NAVŠTÍVIL CÍSAŘ

Happening i s císařem Františkem Josefem se stal v říjnu předehrou celoročních oslav 160. výročí Slovanského gymnázia, které se uskuteční v příštím roce.

Psal se 18. říjen 1866, když císař svým kabinetním listem povolil zřízení prvního českého gymnázia na Moravě. Výuka byla zahájena o rok později, 1. října 1867.

„Byl to zásadní okamžik ve vývoji českého školství, zásadní impulz k posílení vzdělanosti mezi česky mluvícím obyvatelstvem v tehdy německé Olomouci. V době založení a ještě dlouho poté suplovalo gymnázium zaniklou univerzitu. Ta byla obnovena až po druhé světové válce. Na půdě Slovanského gymnázia se také zrodily myšlenky na založení Vlastivědného muzea nebo Sboru moravských učitelů. Tento první krok k obnovení a posílení české vzdělanosti byl důležitý nejen pro naše předky, ale i pro naše současné studenty," zasadil happening do kontextu ředitel školy Radim Slouka.

Historický okamžik si škola připomněla s nadsázkou a humorem. Nechyběla četba kabinetního listu ani společný zpěv školní písně Slovan song.

Po slavnostním zahájení se celá škola proměnila v prostor plný krátkých interaktivních aktivit, které spojovalo jediné číslo – 160. Úkoly a výzvy pro studenty byly od přírodních věd přes matematiku, historii a jazyky až po umění a sport.

Vyvrcholením dne se stala štafeta 160 × 160 metrů. Do společného běhu se zapojili studenti i pedagogové. Sportovní výsledky ani rekordy nebyly důležité. Šlo zejména o symbolické předávání štafety – stejně jako si jednotlivé generace po desetiletí předávají tradici Slovanského gymnázia. Happening byl prvním krokem do výročního roku. ■ dtx

ScioŠkola: Bývalý klášter opět slouží vzdělávání

Historický areál bývalého kláštera v Kateřinské ulici se po rozsáhlých rekonstrukcích opět plně otevírá dětem. V části památkově chráněného objektu si zřídila své sídlo Základní ScioŠkola Olomouc.

V současnosti školu navštěvuje 75 žáků. Do budoucna by jich mohl být dvojnásobek. „Historie tohoto místa je se vzděláváním úzce spjata. Už v roce 1881 zde fungovala osmitřídní dívčí škola s téměř čtyřmi stovkami žákyň. Je to výjimečný prostor, naši žáci tak mohou růst v prostředí, které má silného ducha a historii," uvedla Šárka Štveráková z vedení olomoucké ScioŠkoly.

Areál prošel proměnou, která citlivě kombinuje požadavky na moderní kompetenční výuku s respektem k památkové hodnotě budovy. V interiérech školy zůstala zachována řada historických prvků – od památkově chráněného schodiště přes původní vchody a dveře až po litinové umyvadlo z roku 1800, které využívaly řádové sestry v prostorách tehdejší jídelny.

Výuka v unikátních kulisách tak navazuje na tradici dívčí školy Voršilek z 19. století i pozdějšího středoškolského učiliště a vrací místu s kořeny ve 13. století jeho původní vzdělávací účel.

ScioŠkoly tvoří síť 26 inovativních základních a středních škol po celé republice. Výuku staví na rozvoji klíčových kompetencí, kritického myšlení, samostatnosti a zodpovědnosti za vlastní učení. ■ dtx

Na Základní škole Holečkova se veslovalo na norštinu

Velkolepou oslavou rozmanitosti jazyků a sousedství ožila v říjnu Základní škola Holečkova. Připomínka Evropského dne jazyků měla oslavit kulturní dědictví kontinentu. „A také probudit v dětech přirozenou zvědavost a ukázat jim, že mluvit jinou řečí není jen školní povinnost, ale především klíč k poznávání nových světů, přátelství a bourání hranic," uvedla ředitelka školy Zonna Bařinková.

Chodby školy se proměnily v pulzující korzo a žáci devátých tříd se stali průvodci. Děti četly pohádky v cizích jazycích, protáhly si tělo při cvičení, plnily záludné vědomostní i zručné dovednostní úkoly a s nadšením ochutnávaly rozmanité pochutiny z různých koutů Evropy.

Při sportovních aktivitách proběhlo i pověstné norské veslování s hřmotným „bruu, bruu!", které akci dodalo tu správnou energii. Slavnostní tečka celého dne proběhla venku před budovou školy, kde se shromáždili všichni žáci, učitelé i další přátelé školy. Jednotlivé třídy zde symbolicky předaly svá okna do Evropy doprovázená pozdravem v příslušném jazyce. ■ dtx

Olomouc se zbaví budovy postavené pro sovětské okupanty

Bývalé společenské středisko sovětské armády na Černé cestě by měla nahradit nová zástavba s byty, obchody a službami. Novou podobu včetně nábřeží určí architektonická soutěž.

Definitivní rozhodnutí bude mít odborná porota v připravované urbanisticko-architektonické soutěži *Olomouc: Nová Černá cesta*. Do přípravy soutěže se může zapojit také veřejnost a na 3. listopadu je naplánováno sousedské setkání přímo v řešeném území.

Soutěž se bude zabývat podobou nové zástavby na pozemcích o rozloze přibližně pěti tisíc metrů čtverečních, ale také jejími vazbami na okolní veřejná prostranství sídliště, dětské hřiště Orlák a Sokolovskou ulici. Návrh navazujících veřejných prostranství bude sloužit i jako ideový podklad pro další koordinaci rozvoje území.

Konec Družby

„Nábřeží Moravy u sídliště Černá cesta je krásné a exponované místo určené územním plánem k výstavbě malého obytného bloku. Za městskou samosprávu vítám zodpovědný přístup investora společnosti o'home k návrhu výstavby se soutěží a participací veřejnosti. Podporuji, aby součástí bytové stavby byla i občanská vybavenost a kvalitní rekonstruovaná veřejná prostranství na navazujících plochách," uvedl náměstek primátorky Tomáš Pejpek.

Budova s názvem Dům družby vznikla v letech 1972–1974 jako společenské středisko pro sovětské vojáky a jejich rodiny. Byla postavena jako dar československého lidu. Součástí objektu byl na svou dobu moderní multifunkční sál s projekční místností, který sloužil také jako kino a patřil k nejmodernějším v Olomouci. Podle vzpomínek pamětníků však budova nebyla běžně přístupná obyvatelům města. Po odchodu sovětské armády objekt ztratil své původní využití, přestože stojí na atraktivním místě v blízkosti řeky Moravy, s výhledy na historické panorama Olomouce.

Citlivá novinka

Vlastníkem pozemků a investorem připravovaného záměru je společnost Galerie Hradisko, která je součástí olomoucké developerské skupiny o'home. Jejím cílem je nahradit stávající objekt novou zástavbou, která nabídne bydlení vysoké kvality doplněné o obchody a služby. Součástí návrhu má být také úprava navazujících veřejných prostranství a zlepšení podmínek pro pěší a cyklisty.

„Naším úmyslem je doplnit sídliště Černá cesta o hodnotnou městskou zástavbu, která nabídne výjimečnou kvalitu bydlení a současně přinese nový život do této části Olomouce. Nechceme pouze nahradit stávající budovu novou. Chceme vytvořit místo s vlastní identitou, které pozvedne celou lokalitu. Od architektonické soutěže očekáváme nadčasové a citlivé řešení, které přinese trvalou hodnotu obyvatelům lokality," řekl za developery Lubomír Šimek.

Rozhodne porota

Urbanisticko-architektonická soutěž bude mít dvě kola a proběhne v souladu s pravidly České komory architektů. Její vyhlášení se předpokládá na začátku prosince. Z přihlášených uchazečů vybere porota účastníky prvního kola, kteří následně připraví koncepty řešení. Nejlepší z nich postoupí do druhého kola soutěže, ve kterém týmy své koncepty dále rozpracují do podrobnějších návrhů. Vítěz soutěže by měl být znám v létě příštího roku.

Soutěž proběhne formou workshopů, během nichž budou architektonické týmy své návrhy prezentovat porotě a diskutovat s ní o svých řešeních. Porotu budou tvořit nezávislí odborníci na architekturu a urbanismus společně se zástupci investora a města Olomouce.

Obyvatelé se již mohou zapojit

Do přípravy soutěže se může zapojit také veřejnost. Do 8. listopadu bude na webu ***novacernacesta.cz*** dostupný online dotazník s mapou. „Lidé v něm mohou hodnotit současný stav území, upozornit na jeho problémy nebo pojmenovat hodnoty, které by měly být zachovány," vysvětlil Jan Martin z kanceláře, která soutěž organizuje.

Lidé z okolí mohou své podněty podat osobně na sousedském setkání nad mapou, které se uskuteční v úterý 3. listopadu od 17 hodin přímo v budově bývalého střediska Družba. Podněty veřejnosti budou shrnuty ve zprávě, která se stane jedním z podkladů pro účastníky architektonické soutěže.

Veřejnost se bude moci do procesu znovu zapojit také na konci druhého kola soutěže, kdy budou rozpracované návrhy představeny. Komentáře veřejnosti následně dostane k dispozici porota před závěrečným hodnocením.

Více informací o soutěži je na webu ***www.novacernacesta.cz***. ■ jed

Tabuizovaná prasklina

Prasklinu v chodníku na Tabulovém Vrchu proměnil na podzim Matěj Krajíček mozaikou v umělecké dílo. Nápis hlásá, že Tabulák není tabu. A kde je? „To vám neprozradíme. Chceme, aby na vás mozaika čekala jako malé překvapení při některé z vašich procházek po Tabuláku," říkají zástupci komise městské části, kteří umělce oslovili. Zkrátka prasklina je buď tabu, nebo hádanka. ■ pok

OLOMOUC VOLEBNÍ
MĚSTO MÁ NOVÉ ZASTUPITELSTVO I KOALICI

Druhý říjnový víkend rozhodovali voliči o novém složení Zastupitelstva města Olomouce. Během pátku a soboty vybírali 45 členů zastupitelstva. Ale o složení nového vedení města rozhodlo až povolební vyjednávání.

JAN HOREJŠ

Vítězem voleb bylo hnutí ANO 2011 se 13 mandáty v zastupitelstvu. Na sestavení koalice je ale potřeba mít nejméně 23 křesel. Jednání politiků po volbách vyústilo v sestavení nové „vlády" s většinou 25 mandátů.

Novou koalici utvořilo hnutí Starostové a nezávislí, hnutí ProOlomouc, KDU-ČSL, hnutí Společně a volební koalice Milujeme Olomouc složená z TOP 09, Strany zelených a České pirátské strany. V čele koalice stanul Marek Zelenka, který bude příštím olomouckým primátorem.

Gesce a úkoly

Hlavní silou vzniklé koalice je hnutí STAN, jehož lídr Marek Zelenka ocenil složení nového vedení města i průběh koaličních jednání. A věří, že konstruktivní atmosféra vydrží po celé volební období.

„Mám upřímnou radost z toho, jaké složení rady města se nám podařilo dát dohromady. Extrémně zkušené politiky i politické nováčky, ženy i muže. Dosavadní jednání se vedla v příjemné a konstruktivní atmosféře. Věřím, že se nám ji podaří udržet až do konce volebního období," řekl Zelenka.

Hnutí ProOlomouc chce navázat na své dosavadní působení ve vedení města, především v oblasti bytové politiky a sociálních služeb. V novém čtyřletém období se chce zaměřit i na další oblasti.

„V našich gescích se od prvního dne zaměříme v souladu s programem na řádnou péči o městský majetek, rozvoj dostupného bydlení a sociálních služeb, plynulou a bezpečnou dopravu i odborné plánování veřejného prostoru skrze Kancelář architekta města," vysvětlil lídr ProOlomouc Aleš Prstek.

Na rozvoji města se bude podílet také KDU-ČSL, která se na radnici vrací po čtyřech letech. Zaměřit se chce především na vzdělávání a sport. Důležitou součástí jejího přístupu bude podpora rodin a snaha reagovat na každodenní potřeby obyvatel. „Chceme Olomouc přívětivou k rodinám a vnímavou ke každodenním potřebám lidí. Zaměříme se na kvalitní vzdělávání a dostupný sport pro všechny generace," uvedl za lidovce Matouš Pelikán.

V dalším volebním období pokračuje ve vedení města také hnutí Společně. Otakar Štěpán Bačák tak bude navazovat na svou dosavadní práci ekonomického náměstka. „Vstupujeme do našeho třetího koaličního období stále se stejnými cíli – udržení stabilní finanční kondice města, kvalitních služeb nejen v oblasti zeleně, úklidu a odpadů, ale i s novými vizemi v oblasti snižování dopadu zvyšujícího se oteplování," vymezil své cíle Bačák. Za důležitou součást označil také dokončení převzetí provozování vodovodů a kanalizací.

Koalice Milujeme Olomouc v čele s Lucií Tungul bude mít na starosti kulturu, cestovní ruch a zahraniční vztahy. „Všechny tyto oblasti mají společný cíl, aby Olomouc byla sebevědomým evropským městem, kde se dobře žije. Chceme být spolehlivým partnerem kulturní scény, rozvíjet vztahy s partnerskými městy a úzce spolupracovat s komisemi městských částí, protože každá čtvrť má být dobrou adresou," prohlásila lídryně Tungul.

Dosavadní primátorka Miroslava Ferancová uvedla, že její hnutí odchází se vztyčenou hlavou. „Akceptujeme rozhodnutí stran, které se dohodly. Chtěla bych poděkovat všem voličům za jejich hlasy. Nám se v Olomouci podařilo počtvrté v řadě zvítězit. Bohužel ostatní strany naše vítězství neakceptovaly a složily koalici bez nás. Jsme si vědomi, že jsme připravili nové zajímavé projekty, které doufáme poběží dál. Budeme konstruktivní a nesmlouvavou opozicí," řekla Ferancová.

Méně voličů

První svobodné komunální volby se konaly v roce 1990. Ty letošní byly desáté od sametové revoluce. V Olomouci v nich bylo evidováno 80 206 oprávněných voličů, z toho 65 cizinců s volebním právem. O hlasování do přenosné volební schránky požádalo 108 občanů. Volební účast oproti minulým komunálním volbám klesla a k urnám letos dorazilo 38,58 procenta voličů. To je o 1,19 procentního bodu méně než před čtyřmi lety.

Nejmladším zvoleným zastupitelem se stal olympionik Jakub Jurka. Sedmadvacetiletý šermíř bude v zastupitelstvu hájit

barvy KDU-ČSL. Důležitou roli při ustavujícím zasedání zastupitelstva 9. listopadu může sehrát také nejstarší členka nově zvoleného zastupitelského sboru Eva Machová z hnutí STAN. Pokud zasedání nepovede dosavadní primátorka, může se ujmout jeho řízení v roli nestora do zvolení nového primátora nebo jeho náměstka.

Nové složení Rady města Olomouce

Vedle programových priorit představili noví koaliční partneři také složení jedenáctičlenné Rady města Olomouce a rozdělení kompetencí mezi její členy. Sedm členů rady bude uvolněných – stanou se náměstky nebo primátorem, čtyři neuvolnění budou dále ve svém povolání.

Primátor

Marek Zelenka (STAN)
Kancelář primátora, interní audit a kontrola, ochrana obyvatel, zastupování statutárního města Olomouce navenek, Městská policie Olomouc

Náměstci primátora a jejich kompetence

Josef Suchánek (STAN)
Investice, dotační projekty, strategický rozvoj, řízení a kontroling městských firem, rozvoj a směřování IT

Aleš Prstek (ProOlomouc)
Kancelář architekta města, doprava

Kateřina Dobrozemská (ProOlomouc)
Majetkoprávní záležitosti, sociální politika, bytová politika, Sociální služby města Olomouce

Matouš Pelikán (KDU-ČSL)
Právní oblast, školství, sport, Knihovna města Olomouce, příspěvkové organizace v oblasti školství, u nichž plní SMOl funkci zřizovatele (mateřské a základní školy), Hřbitovy města Olomouce

Otakar Štěpán Bačák (Společně)
Ekonomika, městská zeleň a odpadové hospodářství, Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, Zoologická zahrada Olomouc

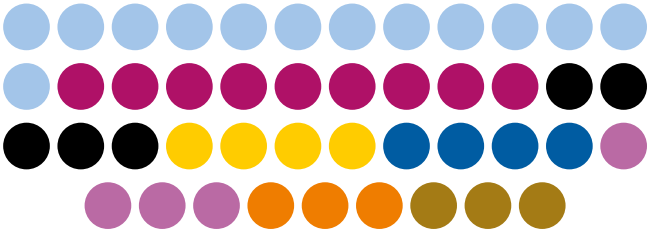
Lucie Tungul (Milujeme Olomouc)
Kultura, zahraniční vztahy, cestovní ruch, komise městských částí a detašovaná pracoviště, Moravské divadlo a Moravská filharmonie Olomouc

Neuvolnění členové rady města

Petra Baštanová (STAN)
Robert Šrejma (STAN)
Rostislav Hainc (KDU-ČSL)
Miroslav Janošek (Společně)

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2026

ANO 2011 – 13 zastupitelů 25,89 %
Starostové a nezávislí – 9 zastupitelů 19,73 %
ProOlomouc – 5 zastupitelů 10,3 %
KDU-ČSL – 4 zastupitelé 9,92 %
Občanská demokratická strana – 4 zastupitelé 9,21 %
Společně – 4 zastupitelé 8,18 %
Milujeme Olomouc – 3 zastupitelé 7,63 %
SPD, Svobodní a Trikolora – 3 zastupitelé 6,56 %

ZASTUPITELÉ MĚSTA OLOMOUCE

ANO 2011
Miroslava Ferancová, Miroslav Žbánek, Miloslav Tichý, Tomáš Sýkora, Radim Lindner, Martin Přerovský, Jaromír Lošťák, Svatopluk Binder, Magdaléna Vanečková, Viliam Tomčan, Vladimír Prášil, Václav Kryl, Lucie Živcová

STAN
Marek Zelenka, Josef Suchánek, Eva Machová, Petra Baštanová, Zuzana Huňková, Robert Šrejma, Michal Malacka, David Helcel, Zuzana Novotná

ProOlomouc
Kateřina Dobrozemská, Tomáš Pejpek, Aleš Prstek, Jan Žůrek, Pavel Grasse

KDU-ČSL
Matouš Pelikán, Lumír Kantor, Jakub Jurka, Rostislav Hainc

ODS
Věra Zukalová, Josef Kaštil, Jan Vašíř, Zdeněk Černohouz

Společně
Otakar Štěpán Bačák, Ivana Plíhalová, Robert Runták*, Miroslav Janošek*

Milujeme Olomouc
Lucie Tungul, Aleš Jakubec, Roman Koutek*

SPD, Svobodní a Trikolora
Pavel Jelínek, Martin Jirotka, Bohuslav Coufal

U zastupitelů označených * došlo k výměně.
Ivo Háger a Pavel Fryšák z hnutí Společně, které preferenční hlasy vynesly do horních pater, se svých mandátů záměrně vzdali ve prospěch spolustraníků Roberta Runtáka a Miroslava Janoška.
V případě Romana Koutka byla za zvolenou původně označena Marta Pečinková Perůtková z TOP 09. Protože se ale jednalo o administrativní chybu v přepočtu preferenčních hlasů, podstoupila své místo koaličnímu kolegovi z České pirátské strany.

Festival Nechme se překvapovat: Outloni, opylovatelé i mokřady

Jak se zachraňují ohrožení outloni na Sumatře, proč jsou pro přírodu důležití opylovatelé a jak mokřady pomáhají naší krajině zadržovat vodu? Odpovědi nabídne vzdělávací festival Nechme se překvapovat, který se uskuteční 19. listopadu 2026 v Pevnosti poznání.

Projekce edukativních videí z online knihovny České koalice pro ochranu biodiverzity doplní besedy s odborníky a ochránci přírody.

Ochrana české krajiny

Festival Nechme se překvapovat propojuje vzdělávací filmy s osobním setkáním s lidmi, kteří se věnují výzkumu, ochraně přírody a péči o ohrožené druhy. Školáci díky tomu mohou nahlédnout do míst, kam by se běžně nedostali, poznat konkrétní ochranářské projekty a získat nové souvislosti o fungování přírodních ekosystémů.

Program nabídne šest besed a výukových programů rozdělených do dvou sálů. Lucie Čižmářová z projektu The Kukang Rescue Program přiblíží práci záchranné stanice, která pomáhá primátům ohroženým pytláctvím a nelegálním obchodem se zvířaty.

Další část programu se zaměří na opylovatele a jejich význam pro přírodu. Tomáš Daněk představí hmyz, který se podílí na opylování rostlin v české krajině i ve městech, a vysvětlí, proč se ochrana opylovatelů týká každého z nás.

Festival přiblíží také mokřady, které pomáhají zadržovat vodu v krajině, zmírňovat dopady sucha a povodní a vytvářet prostředí pro řadu živočišných i rostlinných druhů. Program doplní také téma supů, významných mrchožroutů, kteří přispívají ke zdravému fungování ekosystémů.

Zoo jako partner

Spolupráce s olomouckou zoo pak témata ochrany přírody přibližuje školám v regionu. Festival propojuje filmové příběhy s odbornými zkušenostmi a ukazuje dětem, že ochrana biodiverzity zahrnuje péči o jednotlivé druhy i ochranu prostředí, na kterém jsou závislé.

„Zoo Olomouc dlouhodobě podporuje řadu ochranářských projektů na lokální i globální úrovni a aktivně se věnuje také vzdělávání veřejnosti," potvrdil Pavel Javůrek, vedoucí oddělení marketingu olomoucké zoo.

Festival přístupný zdarma chce dětem ukázat, že ochrana přírody má mnoho podob. Někdy je třeba pomáhat konkrétnímu zvířeti v záchranné stanici na druhém konci světa, jindy chránit opylovatele nebo obnovovat mokřady. ■ dtx

INZ2611071

VÁNOČNÍ ATMOSFÉRU ZAŽIJETE NA NÁMĚSTÍCH, U TRŽNICE I NA NÁPLAVCE

Olomoucká tržnice se od 11. listopadu promění v místo pro zimní setkávání, bruslení, gastronomii a kulturní zážitky. Projekt Led & Fest tržnice nabídne venkovní kluziště, regionální a vánoční prodejce, pestrý doprovodný program i dobročinnou iniciativu.

„Plánujeme propojit bruslení, výbornou gastronomii, hudbu a pravidelný tematický program. Přáli bychom si, aby si u nás každý našel to své a tržnice se stala přirozeným místem pro společně trávený čas," řekla za pořadatele Dana Kvapilová ze společnosti Sidetoside.

Kouzlo Vánoc, tisíce světel a nezapomenutelná atmosféra jako z pohádky. Horní a Dolní náměstí se v době adventu promění v dřevěné městečko. Zahájení se odehraje 22. listopadu.

„Pro děti máme nachystaný historický kolotoč a Ježíškovu zvoničku s dílničkou, odkud si mohou odnést vlastnoručně vyrobené maličkosti," uvedla organizátorka Monika Řehulková za Kulturní Olomouc.

Děti budou využívat také venkovní kluziště u tržnice. Dopoledne je rezervováno pro školy, odpoledne pro rodiny a veřejnost. Nabídne prostor pro první bruslařské pokusy, rodinná odpoledne i večerní bruslení s přáteli. Součástí zázemí bude i půjčovna a servis bruslí.

Veřejné bruslení bude v týdnu probíhat od 14 do 20 hodin, o víkendu a ve svátky začne o dvě hodiny dříve a potrvá o dvě hodiny déle.

Mezi lákadla olomouckého adventu patří punč a horké nápoje, ale i vyhlídka nebo dřevěná věžička, originální regionální dárky, rukodělné výrobky, keramika a hanácké speciality.

K tomu se v předvánočním období otevře i Tvarůžková cukrárna ve Ztracené ulici nabízející výběr těch nejlepších moučníků z Loštic. Otevřena bude každý týden od čtvrtka do neděle od 19. listopadu do 20. prosince.

Během vánočních trhů ožije náměstí i pestrým kulturním programem a hudební zážitky nabídne i zimní tržnice. Dramaturgie počítá s různými žánry od pohodové hudby a akustických vystoupení přes regionální kapely a sbory až po DJ sety. ■ pok

POJMENUJTE VÁNOČNÍ STROM

Vánoční strom se rozsvítí na Horním náměstí 22. listopadu v 18 hodin. Jeho jméno mohou opět vymyslet olomoucké děti. Soutěž vyhlášená městem je určena pro žáky mateřských a základních škol. Graficky zpracované výtvarné návrhy musí mít na zadní straně jméno, třídu, věk a název školy. Návrhy je možné zasílat do 11. listopadu na adresu: Magistrát města Olomouce, odbor kultury a cestovního ruchu, Martina Novotná, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc nebo osobně doručit na podatelnu radnice. Na obálku je třeba uvést Soutěž pojmenuj vánoční strom.

VÁNOCE NA NÁPLAVCE

26.–29. listopadu
3.–6. prosince
10.–13. prosince
17.–22. prosince
Program bude ve čtvrtek pro studenty, pátek pro mladé, sobota pro návštěvníky města a turisty a neděle pro rodiny s dětmi.
Vybrané gastro, punče, lokální prodejci, adventní plavby dvěma loděmi.

PROGRAM NA HORNÍM NÁMĚSTÍ
(výběr)

neděle 22. listopadu
18:00 Slavnostní zahájení vánočních trhů
18:15 Slza – koncert

středa 25. listopadu
17:00 Lukáš Mareček – koncert
19:00 Pam Rabbit – koncert

čtvrtek 26. listopadu
17:00 HiFiVe – koncert
19:00 VoxBox – koncert

pátek 27. listopadu
17:00 Very – koncert
19:00 Isbina – koncert

sobota 28. listopadu
15:00 Gastroshow
Zvyky a tradice, řemesla

neděle 29. listopadu
1. adventní neděle | Železná
Zapálení adventní svíce
15:00 O princezně Fotbalistce I.

středa 2. prosince
17:00 Sugar & Spice Holding Company – koncert
19:00 Bluesberg – koncert
20:00 SCHAFFF The Party feat. RITMO FACTORY

čtvrtek 3. prosince
17:00 Stew – koncert
19:00 Lipnický hudební institut – koncert
19:00 Jiří Drtil – koncert

pátek 4. prosince
17:00 Tomáš Kočko a ORCHESTR – hudební vystoupení
19:00 Tak Co? – koncert

sobota 5. prosince
11:00 Michal Nesvadba – dětské vystoupení
15:00 Gastroshow
16:00 Mikulášská nadílka
17:00 S čerty nejsou žerty – ohňová show

neděle 6. prosince
2. adventní neděle | Bronzová
Zapálení adventní svíce
15:00 O Pračlovíčkovi

Úředníci vyměnili kanceláře za práci ve školách, knihovně i na hradě

Kancelářské židle na jeden den vystřídaly rukavice, hrábě a lopaty.

Do letošního Zaměstnaneckého dobrovolnického dne se ve čtvrtek 24. září zapojilo 63 zaměstnanců Magistrátu města Olomouce, kteří pomáhali na jedenácti místech. Svůj čas a práci věnovali školám, městské knihovně města, fakultní nemocnici, zoologické zahradě, Výstavišti Flora, Sluňákovu nebo hradu Šternberk.

Dobrovolníci se pustili do údržby zeleně, úklidu, vyklízení prostor, stěhování nábytku i dalších především manuálních prací. Novinkou letošního ročníku bylo zapojení základních a mateřských škol, kde magistrátní dobrovolníci pomáhali s úpravou hřišť, okolí škol nebo s vyklízením nepotřebného vybavení.

„Dobrovolnický den je i o testování nových možností a hledání míst, kde může naše pomoc příště dávat ještě větší smysl. Vím, že to někde nebyla úplně pohodová práce. O to cennější je, že se do ní naši lidi pustili," ocenil tajemník magistrátu Marek Černý.

„Vyměnit kancelář za práci na úpravách hradních zahrad a potkat se přitom i s novými kolegy bylo skvělé. Za odměnu jsme si navíc mohli pochutnat na švestkovém koláči a užít si prohlídku hradu," popsal Jan Langr, dobrovolník z odboru strategie a řízení magistrátu.

Pomoc ocenily i zapojené organizace. „Všichni dobrovolníci byli úžasní a zaslouží si pochvalu. Určitě to vyřiďte jejich šéfům, jak byli skvělí," uvedla mezi jinými i ředitelka Knihovny města Olomouce Lenka Prucková, kde dobrovolníci pomáhali hned ve dvou pobočkách.

Zaměstnanecký dobrovolnický den nepřinesl jen konkrétní pomoc organizacím, ale vytvořil prostor pro setkávání magistrátních zaměstnanců spolu s těmi z Univerzity Palackého a krajského úřadu. „Zkušenosti z letošního ročníku nám zároveň poslouží při hledání dalších míst, kde může dobrovolnická pomoc přinést praktický užitek," uzavřel tajemník Marek Černý. ste

Magistrát na burze

Desítky zaměstnavatelů, škol, praktické ukázky profesí, moderních technologií i rady, jak uspět na pracovním trhu. Taková byla Burza práce a vzdělávání, na níž se v říjnu představil i magistrát. Pro návštěvníky byl jedním z 55 možných zaměstnavatelů.

„Ukázali jsme úřad atraktivnějším způsobem prostřednictvím interaktivní prezentace," uvedl tajemník magistrátu Marek Černý. Zájemci se tak mohli na olomouckém výstavišti seznámit s nabídkou pracovních míst, zaměstnaneckých benefitů i možnostmi praxí a stáží na magistrátu. mmo

ODPAD Z KUCHYNĚ SE ZAČNE TŘÍDIT I V MĚSTSKÉ ČÁSTI NOVÁ ULICE

Na čtyřiceti místech v Nové Ulici mohou obyvatelé města od začátku listopadu nově třídit zbytky z kuchyně. Aktivita navazuje na pilotní projekt sběru gastroodpadu na sídlištích Povel a Tabulový Vrch, kde jej lze ukládat do speciálních nádob již pět let.

„Smyslem je snížení podílu směsného komunálního odpadu. Jeho likvidace stojí město nemalé prostředky. Kuchyňského odpadu může být přitom ve směsném komunálním odpadu až jedna třetina a je možné jej využít jako obnovitelný zdroj a energeticky ho zpracovat například v bioplynové stanici," uvedl vedoucí oddělení odpadového hospodářství magistrátu Petr Swaczyna.

Do tmavě hnědých nádob o objemu 120 litrů opatřených těsnicím víkem lze odkládat biologicky rozložitelný kuchyňský odpad v podobě tepelně upravených i neupravených potravin rostlinného a živočišného původu, prošlých či zkažených potravin, nespotřebovaných zbytků jídel, masa, mléčných výrobků, starého pečiva nebo cukrovinek.

Potraviny je možné odkládat i v původních obalech s výjimkou skla. To je jediným obalovým materiálem, který do těchto nádob nepatří.

Průběžně aktualizované informace jsou k dispozici na webových stránkách ***olomouctridi.cz***. ■ pok

Sudý a lichý týden pro svoz odpadu se v lednu 2027 prohodí

Vzhledem k tomu, že v Olomouci má velká část svážených odpadových nádob (bez ohledu na typ odpadu) dvoutýdenní frekvenci svozu, jsou občané navyklí připravovat nádoby na svoz v režimu sudých a lichých týdnů.

Rok 2026 ale končí 53. – tedy lichým týdnem. Z toho vyplývá, že na přelomu roku budou následovat dva liché týdny po sobě. Proto dochází v lednu příštího roku ke změně svozových dnů.

Občanům a firmám, jejichž svoz připadá na lichý týden, bude proveden v 53. týdnu roku 2026 a následně ve 2. týdnu roku 2027. Dále pak budou svozy každý sudý týden.

Občanům a firmám, jejichž svoz připadá na sudý týden, bude proveden v 52. týdnu roku 2026 a následně v 1. týdnu roku 2027. Dále pak budou svozy každý lichý týden.

Bližší podrobnosti k tomuto plánovanému opatření a zároveň omezení svozu bioodpadu v zimním období budou k dispozici na webu města a webu Technických služeb.

Poslední pravidelný 14denní svoz bioodpadu v roce 2026 proběhne dle lokalit v těchto termínech: svozy v sudém týdnu od 7. do 11. prosince a svozy v lichém týdnu od 14. do 18. prosince. ■ ise

Olomoučtí odborníci hledali v Berlíně inspiraci pro městskou zeleň

Jak pečovat o městskou zeleň, rozvíjet veřejný prostor, a přitom zohledňovat potřeby obyvatel? O těchto tématech diskutovali v polovině října odborníci z Olomouce a berlínské městské části Treptow-Köpenick.

Do Berlína vyrazili zástupci odboru zeleně magistrátu a z Výstaviště Flora. Třídenní odborný program byl založen především na praktických ukázkách. Olomoucká delegace navštívila Treptowský park, areál FEZ Wuhlheide s inkluzivním dětským hřištěm, hřbitovy Oberschöneweide a Wuhlheide nebo krajinářský park Adlershof. Seznámila se také s plánovanými projekty v berlínských městských čtvrtích Kosmosviertel a Bohnsdorf.

Návštěva byla součástí spolupráce mezi Olomoucí a Treptow-Köpenickem. Přímá výměna zkušeností umožňuje porovnávat různé přístupy, sdílet zkušenosti z praxe a hledat inspiraci pro další rozvoj městské zeleně a veřejných prostor. ■ ede

Zapojte se s námi do Sbírky potravin
V sobotu 14. 11. proběhne v našich prodejnách Kaufland podzimní Sbírka potravin a my vás srdečně zveme k účasti.
A jak pomáháme my?
Darování potravin u nás probíhá po celý rok na denní bázi. Jen loni jsme potravinovým bankám darovali přes 1 200 tun potravinové pomoci, která mířila k samoživitelům či seniorům také ve vašem regionu. Nově navíc na vybraných prodejnách společně s potravinovými bankami zachraňujeme i uzeniny, sýry a lahůdky z pultů.
Pomáhat má smysl.
Z LÁSKY K REGIONŮM
Kaufland

INZ2611072

Pravidla pro nájemní smlouvy k městským bytům se změní

Rada města Olomouce schválila nová pravidla pro získání městských nájemních bytů. Rozhodující změna se týká trvalého pobytu.

Na základě rozhodnutí radních se upravují podmínky pro účast na elektronických aukcích nájmu vybraných bytů, upřesňují se pravidla pro žádosti o nájem bytu v režimu podporovaného bydlení – tedy bytů pro mladé rodiny a sociálních bytů. Změny dopadnou i na byty pro seniory a bezbariérové byty určené pro spoluobčany s pohybovým handicapem.

Nejen nových, ale i všech stávajících nájemců městských bytů se pak dotkne nové pravidlo schválené radními. S účinností od 1. února 2027 se zavádí požadavek na nájemce, aby do tří měsíců od uzavření smlouvy, případně od prodloužení stávající smlouvy, přihlásili místo svého trvalého pobytu na adresu domu, v němž se byt nachází.

„Zmíněná povinnost se bude postupně týkat všech nájemců městských nájemních bytů a bude u nich nabíhat v závislosti na tom, jak s nimi budou uzavírány nájemní smlouvy na nové období," upřesnila náměstkyně primátorky Kateřina Dobrozemská.

Z pohledu města se jedná o princip solidarity. Lze předpokládat, že lidé, kteří jsou v nájmu v městských bytech, ale trvalý pobyt mají hlášen v jiné obci, ve skutečnosti bydlí v Olomouci a využívají veškeré dotované služby počínaje městskou hromadnou dopravou a konče svozem odpadu. Tím, že nemají na území Olomouce hlášen trvalý pobyt, přichází město o 21 tisíc korun ročně za každou takovou osobu, které by jinak získala od státu. Přepsání místa trvalého pobytu na adresu bytu žádného nájemce nezatíží, ale získané prostředky mohou být využity k investicím do hromadné dopravy, údržby komunikací, zeleně, sportovišť či na zlepšení svozu odpadu.

Pokud nájemce uvedenou povinnost plynoucí z nájemní smlouvy do tří měsíců nesplní, navýší se mu od následujícího měsíce měsíční nájemné k příslušnému bytu o 30 procent. Splnění zmíněné povinnosti nebude ale vyžadováno po cizincích, kteří doloží právní důvod, jenž jim brání přihlásit se na území České republiky k trvalému pobytu. ■ mmo

Skoro sto tisíc za polívku. Výtěžek pomůže lidem bez domova

710 misek měla připravených olomoucká Charita pro strávníky na Horním náměstí. Na polívku mohl přijít kdokoliv, byla zdarma. Za misku se platila stokoruna.

„Misky se vyprodaly během čtyřiceti minut a fronta byla až k orloji," potvrdila Veronika Moťková ze Střediska pro lidi bez domova. Poslední porce polévky se vydala ve 12:30. Úvodní modlitbu a požehnání pronesl prezident Arcidiecézní charity Olomouc Pavel Stefan, o hudební doprovod k jídlu se postaral zpěvák Niki Hiller z Dětského domova Šance.

Návštěvníci dostali k misce stravenku a mohli si vybrat z deseti druhů polévek, od kulajdy přes valašskou kyselici či bramboračku s houbami až po tvarůžkový krém. Připravily je místní restaurace, ale i kuchyně z vazební věznice. Nalévání polévek se ujali mimo jiné režisér Miroslav Krobot, scenárista Lubomír Smékal, kordista Jakub Jurka, hráči HC Olomouc a SK Sigma nebo herci z Moravského divadla a Divadla Tramtarie.

Prvotní hybatelkou byla Věra Zukalová a Dobré místo pro život. „Zpočátku šlo hlavně o to, aby sociální firma Ergones, která zaměstnává nevidomé, měla zajištěnou výrobu a odbyt misek. Ty si kupují vlastně firmy jako náhradní plnění. Jejich názvy jsou pak na štítcích. A když už jsme měli misky, bylo potřeba je něčím naplnit," vzpomněla Zukalová, jak vznikla spolupráce s Charitou.

Při dvanáctém ročníku benefiční akce Den lidí bez domova se 10. října podařilo vybrat rekordních 97 318 korun. Výtěžek podpoří projekt Kup oběd, který zajišťuje kvalitní a pravidelnou stravu nejchudším obyvatelům a lidem žijícím na ulici. ■ dtx

Jednu noc bezdomovcem. Charita nabízí nevšední zážitek

Charita Olomouc pořádá ve čtvrtek 19. listopadu Noc venku. Jejím cílem je přiblížit téma bezdomovectví prostřednictvím osobních setkání s lidmi se zkušeností života na ulici a možnosti si vyzkoušet noc bez běžného zázemí.

Program začne ve 13 hodin vycházkou s terénními pracovníky do míst, kde se pohybují lidé bez domova.

Na tuto část je nutná registrace na e-mailu ndc@olomouc.charita.cz. Od 18 hodin bude následovat setkání s pracovníky a klienty Charity, živá knihovna, hudební vystoupení, fotografie z terénu i občerstvení. Zájemci pak mohou strávit noc na pozemku Charity Olomouc nebo v prostorách Nízkoprahového denního centra, kde lidé v zimním období přespávají na karimatkách.

„Je ale potřeba si přinést vlastní vybavení na spaní. Ráno akci zakončí společná snídaně a sdílení zážitků." uvedla Marie Šnevajsová z olomoucké Charity.

Veškerý program kromě odpolední vycházky se uskuteční v areálu Charity Olomouc na Wurmově 5. Vstup je zdarma, návštěvníci však mohou přispět do sbírky Kup oběd, která pomáhá hradit stravu nejchudším lidem využívajícím pobytové služby. ■ dtx

KDYŽ SE ZHASNE, NASTUPUJÍ OSTATNÍ SMYSLY. VYZKOUŠELI JSME TO

Sedíme u stolečku a kolem nás panuje černočerná tma. Mně a mé kolegyni Báře nezbývá než spoléhat na sluch, čich a hmat. „Trochu mě znervózňuje, že piju a nevidím co," prohodí Bára a potvrzuje tak, že v Kavárně Potmě se i tak obyčejná činnost, jako je pití kávy, mění v nečekanou výzvu.

„Pravou ruku mi položte na rameno. Když šáhnete druhou rukou doleva, nahmatáte stěnu," instruuje nevidomá průvodkyně Lucka další skupinku návštěvníků. Podobně vedla do temného prostoru kavárny i nás. Kavárna Potmě se na Horním náměstí objevuje každoročně a i letos dávala návštěvníkům možnost vyzkoušet si, jaké to je spoléhat se na ostatní smysly. Členka obsluhy nás následně vede k jednomu ze tří stolků.

Kromě Lucie zde s obsluhou pomáhá také Romana a barmanka, která mi připravuje černou kávu. „Mohu vám nabídnout černou kávu, espresso, lungo, různé druhy čajů, limonády nebo i víno," vyjmenovává Romana ještě před mou objednávkou. Černá káva ovšem vyhrává, a tak nejprve nahmatávám roh stolu a teprve poté pomaličku posouvám ruku po jeho desce. Kelímek po chvíli nacházím.

Nejde jen o kávu, ale i o pomoc nevidomým

Sice nevidím, že je na něm vyobrazená Světluška, Romana si ke mně ale přisedá a vysvětluje, jaký smysl kavárna má. „Jsme nadační fond Světluška, který pomáhá těžce zrakově handicapovaným lidem," přibližuje činnost organizace. Zároveň zdůrazňuje, že kavárna má dva hlavní cíle.

Kromě finanční podpory Světlušky chce návštěvníkům přiblížit každodenní život lidí se zrakovým postižením. „Je to takové fajn, že člověk v Kavárně Potmě prostě dá lidem takové to svědectví o tom, že vlastně žijeme úplně normálně, akorát nevidíme," popisuje Romana. Vybrané peníze pomáhají například lidem, kteří si nemohou dovolit doplatit potřebné kompenzační pomůcky, včetně vodicích psů.

Jako autíčka v autodráze

I přes tmu panuje v kavárně uvolněná atmosféra. Sám zjišťuji, že mám potřebu se kolem sebe neustále rozhlížet, přestože nic nevidím. Servírky se plynule pohybují mezi stolky a všechno funguje jako namazaný stroj. „Mně přijde, že se tady v té kavárně strašně dobře orientujete. Vy už to máte prostě navnímané a přesně víte, kdy kam zahnout, že jo?" ptá se Bára. Romana nám vysvětluje, že místnost má tvar dlouhého obdélníku a každý má svou trasu. Zatímco jedna ulička slouží průvodcům a návštěvníkům, druhá patří obsluze. „V podstatě jsme jako autíčka v autodráze. Dodržujeme přesně ty pruhy," popisuje. Orientaci jim usnadňuje také stálé rozmístění stolků uprostřed místnosti, kolem kterých obsluha prochází. Že se při tom rozhodně nezastaví, dokládá i Romanina poznámka, že během předchozího dne nachodila v kavárně přibližně patnáct tisíc kroků.

Když se ale pracovníci přece jen potřebují navzájem vyhnout, spoléhají především na sluch. „Buď lusknem, nebo posloucháme. Anebo se obejmeme, když se srazíme," směje se Romana. I v naprosté tmě si tak dokážou poradit a pohybovat se prostorem, který mají dobře zažitý.

Ve tmě se dá i malovat nebo hrát hry

Návštěvníci si přitom nemusí jen povídat a popíjet kávu. Průvodkyně nám nabízí také možnost vyzkoušet si některou z aktivit, které kavárna připravuje. „Můžete si zkusit malovat potmě, něco si napsat nebo vám můžu donést nějakou deskovou hru," navrhuje. V nabídce jsou například hmatové hry, při kterých se hledají stejné povrchy, nebo skládačky s drobnými díly, které je potřeba správně umístit.

My ovšem volíme psaní a malování poslepu. „Držím si špičkou prstu špičku tužky," radí mi Bára. Co jsme na papír bez světla napsali, zjišťujeme až po odchodu z kavárny. Na denním světle ještě mhouřím oči, když luštím svůj vzkaz: „Vlastně je to kavárna jako každá jiná. Káva chutná skvěle a hezky si povídáme."

Kavárna Potmě tak naplňuje svůj účel, který nám Romana představila. Ukazuje, že nevidomí žijí a zažívají svět kolem sebe stejně jako my. ■ Jan Horejš

Vzpomínka na den, kdy jsme přestali žít v totalitní zemi

Neformální setkání **Jařaboviny 2026**, pořádané v S-klubu jako připomínka výročí 17. listopadu, se koná v předvečer výročí, tedy 16. listopadu od 18 hodin.

Jařaboviny jsou příjemně stráveným časem ve společnosti lidí, kteří považují 17. listopad 1989 za svůj svátek. „Chceme, aby se setkali ti, kdo považují tento den za dějinný zlom v novodobé historii naší země, tedy i v našich životech," uvedl za pořadatele Martin Štainer.

O dobrou náladu se postará řada skvělých hostů: Black Ladies, Lukáš Mareček, Fly Tomorrow, OlJazzTrio a Irena Nosková, David Záleský, Postband, Krůžek a Jura Juráň.

Vstupné činí 200 korun a bude použito na drobné občerstvení, organizaci a zajištění akce a případné honoráře vystupujícím. Lístek lze koupit v předprodeji na webu ***predprodejolomouc.cz***. ■ ise

BUŘIČ

Martin Štainer *(*1967)* studoval v listopadu 1989 Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého. Jak sám říká, byl tehdy buřičem, a i proto se stal jedním ze studentských vůdců v Olomouci. Na listopadové dny dodnes vzpomíná jako na nejhezčí období svého života.

V roce 1989 těsně před revolucí roznášel po studentských kolejích *Několik vět*. „S kamarády jsme na univerzitě vydávali studentský časopis, který jsme tiskli na cyklostylu Socialistického svazu mládeže. Díky tomu jsme využili soukromí a spolu s časopisem jsme vytiskli i několik set kusů petice. V noci jsme ji pak zasouvali za kliky pokojů. Ráno, když spolužáci odcházeli do školy, tak nemohli tušit, kdo jim petici za dveřmi nechal," popsal Martin Štainer, dnes lektor a poradce v oblasti managementu a zakladatel mobilního hospice Nejste sami.

Bylo pro vás přirozené zapojovat se do podobných aktivit?
No, ono to nevybočovalo z celého kontextu doby. Nosil jsem dlouhé vlasy, byl jsem takový rebel, a stýkal jsem se s lidmi, kterým se režim nelíbil. Všechno to spolu souviselo. Byla to moje malá snaha udělat něco pro to, aby se u nás poměry změnily.

Musel na to mít člověk určitou povahu?
Jasně. Zajímavé je, že když pak přišel 17. listopad a další události a lidé se začali organizovat, ve stávkovém výboru, který se tehdy rychle ustavil, byla naprostá většina lidí charakterově a povahově velmi podobná. Na každé fakultě studovali odvážnější, někdy až příliš radikální lidé. Když to prasklo, příliš nepřemýšleli, jestli jim to uškodí nebo to skončí vyhazovem ze školy, případně ve vězení. Svou roli hrálo samozřejmě i to, že jim spolužáci říkali: „Ty tam běž." Už nás znali a věděli, že jsme takoví... buřiči.

Vy jste už měl osobní zkušenost s tím, co vám odpor vůči režimu může přinést. Rozhodoval jste se, zda se postavíte do čela studentů?
V srpnu 1989 jsem měl konflikt se Státní bezpečností. Byl jsem navržen na vyloučení z vojenské katedry a hrozilo mi i vyloučení z pedagogické fakulty. Tehdy jsem si neuvědomoval, že by to mohlo mít zásadní důsledky pro můj život. Státní bezpečnost ale věděla, kdo jsem, a celou záležitost značně nafoukla. Sedmnáctý listopad jsem vítal s nadějí, že konečně nastane změna, ale nikdo z nás si nemohl být jistý, že je vyhráno.

Co rozhodlo?
Asi jsem si řekl, že to za to stojí. Je to nejspíš otázka té povahy. První den nebo dva jsem o tom ještě přemýšlel. Paradoxní ale bylo, že jsem už v té době byl součástí nejužšího vedení revoluce, takže už bylo rozhodnuto. Jestli pak člověk promluví před plným náměstím, nebo ne, už bylo skoro jedno.

Jaká byla atmosféra v centru dění?
Byla především dělná. Pracovali jsme do úmoru, s vypětím všech sil. Člověk si těžko dokáže představit, pokud něco takového sám nezažil, co všechno je schopen fyzicky vydržet. Psychicky to samozřejmě také nebylo jednoduché, protože v prvních dnech stále existovala hrozba, že budeme všichni velmi přísně potrestáni. Zároveň ale všichni pracovali naplno. Spali jsme dvě nebo tři hodiny denně, přespávali jsme na filozofické fakultě, na chodbách a všude, kde se dalo. Pracovalo se prakticky nepřetržitě.

Co konkrétně jste dělali?
Musela se vydávat prohlášení, která se tiskla na letáky a rozdávala lidem. Studentky – většinou výtvarné výchovy – malovaly jeden plakát za druhým. Takto vznikaly stovky plakátů denně. Rozváželi jsme je po střední Moravě, někdy až na Ostravsko. Kromě toho se každý den pořádaly demonstrace i ve městech kolem Olomouce. Studenti tam jezdili, předávali lidem informace a pomáhali posilovat atmosféru vzájemnosti. To všechno bylo potřeba koordinovat a organizovat.

Vrcholem byla generální stávka 27. listopadu...
Horní náměstí bylo úplně zaplněné a další možná tisíce lidí zůstaly v přilehlých ulicích. Už od 21. listopadu jsme lidi zvali, aby se každý den v pět hodin scházeli na náměstí. Počet účastníků rychle rostl a tisíce lidí tam chodily už před generální stávkou. Bylo zajímavé sledovat, že přicházeli lidé, kteří se těšili na změnu. Měli radost, že se něčeho takového mohou dožít a být toho součástí. Posílali jsme mezi lidi klobouky nebo krabice od bot a za půl hodiny se vracely plné bankovek. Někdy se tak vybraly desítky tisíc korun, což by v dnešních poměrech představovalo stovky tisíc. Z těchto peněz jsme mohli například kupovat benzín do aut, která nám lidé půjčovali. Přitom i auto mělo tehdy obrovskou hodnotu. Platili jsme také jídlo pro lidi, kteří nám pomáhali, a materiál, kterého se každý den spotřebovávalo obrovské množství. Právě díky solidaritě a štědrosti lidí jsme mohli v činnosti pokračovat.

Vám se teď rozsvítily oči, když jste vzpomínal...
Tohle je nejhezčí období mého života. Myslím, že by vám to řekl každý, kdo se tehdy aktivně zapojil, ať už stál přímo v čele revoluce, nebo neúnavně pracoval někde v pozadí jako včelka. Všude panovala dobrá nálada, všude byla legrace. Lidé se měli rádi, panovala mezi nimi obrovská sounáležitost. I to je na revoluci něco mimořádného.

Je ve společnosti něco z toho stále přítomné?
Částečně ano. Myslím si, že osobnost Václava Havla a hodnoty, které lidem předával, měly velký vliv. Přestože měl a dodnes má mnoho kritiků, stále je tu obrovské množství lidí, které dokázal pozitivně nasměrovat. Ať už jde o poctivost, ochotu pomáhat druhým nebo vztah k pravdě. Dodnes máme velké množství lidí, kteří jsou ochotni pomáhat, což dokazují i rozsáhlé sbírky na dobrou věc.

Myslíte, že to je étos našeho národa?
Myslím si, že to souvisí s rokem 1989. Předtím podle mě mezi lidmi taková sounáležitost nebyla. Právě v listopadu se vytvořil silný pocit vzájemnosti a pospolitosti. Demonstrace se tehdy konaly i v Německu, Polsku nebo Rumunsku, ale myslím si, že studenti u nás dokázali revoluci dát jiný náboj. Myslím, že právě tehdy vznikl určitý pocit celonárodní solidarity, sounáležitosti a vzájemnosti.

Kdysi jste říkal, že vaší motivací byla i představa, že se do veřejného života vrátí lidé, které si naše společnost zaslouží. Je to tak i dnes?
Dnes, tolik let po revoluci, už z původní generace mnoho lidí nezůstalo. A ne vždy je nahradili lidé s podobnými zkušenostmi a znalostmi. Bohužel se začaly projevovat také osobní ambice, někdy přehnané sebevědomí a snaha dostat se co nejvýš a využít svého postavení.

Nejste optimista?
Musím být! Příjemně mě překvapily výsledky komunálních voleb. Do zastupitelstev se dostali příslušníci mladší střední generace, kteří už mají životní zkušenosti a vlastní rodiny. Uvědomují si něco, co podle mě v posledních letech v politice často chybělo: že je potřeba přemýšlet o tom, co tu po nás zůstane, až ve funkcích skončíme, a co předáme mladým lidem a jejich dětem. ■ Jan Horejš

DARY NAŠÍ ZEMĚ

Čtyři dny plné zahradnických výpěstků, inspirace, gastronomie i podzimní atmosféry přilákaly na Výstaviště Flora druhý říjnový víkend kolem 19 tisíc návštěvníků. Hlavní téma letošního ročníku podzimní Flory a veletrhu Hortikomplex mělo název Dary naší země. Ústřední expozice v pavilonu A představila bohatství a rozmanitost české pěstitelské produkce. Ovoce, zelenina, květiny, okrasné i ovocné dřeviny se zde propojily s floristickým uměním a společně vytvořily obraz krajiny, za jejíž podobou stojí nejen příroda, ale i každodenní práce, zkušenosti a péče českých pěstitelů.

Významnou událostí proto bylo i oceňování pěstitelských úspěchů a soutěžních prací a vyhlášeni byli rovněž vítězové soutěží Flora Košt, Flora Džem a Flora Mošt a silné zastoupení měla opět gastronomie a festival Olima. dtx

MLÁDEŽNÍCI SIGMY MAJÍ V ŘEPČÍNĚ NOVÉ ŠATNY A ZÁZEMÍ

Mládežnické týmy SK Sigma Olomouc čeká nové zázemí. Klub ho slavnostně představil v tréninkovém areálu v Řepčíně. Nová budova bude sloužit hráčům a trenérům klubové akademie.

„Jsme ve fázi finalizace a hrajeme si s posledními detaily. Je to pro nás důležitý krok, protože dosavadní sportovně-technické zázemí nebylo dostačující. Vytvoření odpovídajících podmínek pro mládež je pro nás naprosto klíčové," řekl Jakub Beneš, předseda výboru spolku SK Olomouc Sigma MŽ, který zaštiťuje mládež v klubu.

Nová stavba je zhotovena z mobilních modulů a nabídne nejen moderní šatny, ale také prostory pro regeneraci, videopřípravu trenérů či místnosti pro fyzioterapeuty.

„Modulární výstavba je v současnosti celosvětovým trendem. Podobná zařízení vznikají aktuálně čím dál častěji," uvedl Beneš. Celková výše investice přesahuje 18 milionů korun.

„Cítíme, že infrastrukturu potřebujeme posunout ještě dál. Potřebovali bychom třeba ještě více hřišť, vzhledem k tomu, kolik máme týmů. Pro akademii je to ale i tak velký posun," prohlásil ředitel rozvoje fotbalu v Sigmě Michal Hrubý. Hráči nebudou muset tolik cestovat mezi Androvým stadionem a Řepčínem. „Je tady nachystaná místnost i pro ty, kdo skončí dřív ve škole, aby si mohli třeba udělat úkoly," dodal.

Že zlepšování zázemí pro mládež, která zahrnuje téměř pět set hráčů ve všech kategoriích, tímto krokem rozhodně nekončí, ujistil také Ondřej Navrátil, předseda představenstva SK Sigma Olomouc.

„Je to maximum, co jsme byli schopni zvládnout za krátkou dobu. Tato investice byla rychlá, moderní a také je mobilní. S ohledem na flexibilitu a čas to bylo aktuálně nejlepší řešení," řekl Navrátil. Jak dodal, činovníci si jsou vědomi, že z dlouhodobého hlediska budou potřebovat prostor pro navýšení kategorií, a to včetně ženských týmů. ■ deš

Mladí veslaři uspěli v Račicích

Velkým úspěchem VK Olomouc skončilo mistrovství České republiky žactva, které proběhlo v Račicích. Mladí závodníci zde vybojovali čtyři sady medailí a přidali řadu dalších cenných umístění ve finále A.

Na nejvyšší stupeň vystoupila párová čtyřka mladších žáků ve složení Kubica, Seidl, Janků a Kopečný s kormidelníkem Tománkem. Olomoucká posádka předvedla suverénní jízdu a po zásluze si dojela pro zlaté medaile.

Úspěšný byl také dvojskif Kopečný–Kubica, který si po skvělém výkonu vybojoval stříbro. Druhou stříbrnou medaili přidala mixová osma mladšího žactva, v níž olomoucké barvy reprezentovali Klukoová, Opletal, Stavarič, Bazger, Svoboda a Tománek.

Sadu medailí pro Olomouc doplnil bronzový dvojskif starších žáků Říha–Chytil. Jen kousek od medaile zůstali Janovský a Sotolář, kteří ve skifu mladších

žáků obsadili nepopulární čtvrté místo. Olomoučtí veslaři tak v Račicích potvrdili, že patří mezi českou žákovskou špičku. ■ deš

metr² reality

nové domy

Uničov

Želechovická

na prodej

metr2.cz

INZ2611073

Atletické družstvo dorostenek obhájilo bronzové medaile

Západočeská metropole Plzeň přivítala na mistrovství republiky ta nejlepší družstva dorostenců a dorostenek. Klub AK Olomouc na šampionátu reprezentoval dívčí výběr. Týmu je podařilo obhájil loňský bronz, lepší byly pouze pražské oddíly Dukla a Slavia.

Až na finále přijely dvě posily ze Slovenska a činily se měrou vrchovatou. Nina Hejčíková neskutečně ovládla všechny své tři disciplíny a vybojovala pro tým maximální počet 39 bodů, což mimochodem nedokázala žádná jiná dorostenka či dorostenec na tomto finále MČR družstev. Hned za ní na krátkých překážkách doběhla její kamarádka a oddílová kolegyně Alexandra Gregušová v čase 14,23 a výborně rozběhla také štafetu na 4 × 100 metrů, která v sestavě Gregušová, Nováková, Kňávová, Kaňkovská obsadila v čase 48,77 sekund skvělé druhé místo.

Týmu výrazně pomohla rovněž Natálie Straková. V oštěpu hodila 43,09 metru a v disciplíně, kterou skoro ani netrénuje, si vytvořila nový osobní rekord a skončila v ní o necelý metr druhá. V hodu diskem jí pak její letošní nejlepší výkon 32,37 m vynesl osmé místo a v kouli jí k němu chybělo pouze 16 cm a výkonem 11,41 m skončila devátá.

Výborně si olomoucké závodnice vedly na středních a dlouhých tratích. Kateřina Hýzlová doběhla třetí na půlce v čase 2:24,49 minuty, Anna Brožová vyhrála běh na 1500 m – 4:49,63 minuty a Veronika Němečková to samé dokázala v sólo závodě v běhu na 2000 metrů překážek, kde si časem 7:23,47 min vytvořila nový osobní rekord a splnila požadovaný druhý čas pro zařazení do sportovního centra mládeže.

Stejná věc se podařila i Anně Novákové v běhu na 400 metrů, kde doběhla v novém osobním rekordu 58,36 s na čtvrtém místě. Čtvrtá příčka patřila také Michaele Doleželové, která obětavě nastoupila k běhu na 2000 metrů překážek, přestože se o ni pokoušela nemoc, a odměnou jí bylo nejen toto umístění, ale také nový osobní rekord 8:46,96 min.

V technických disciplínách Hanačky sbíraly body méně než v běžích a kromě již zmíněného druhého místa v oštěpu si připsaly místa mezi nejlepší trojicí v dané disciplíně již jen v tyčce, kde zvítězila Michaela Pálková skokem přes laťku ve výši 350 centimetrů, a třetí místo obsadila Alžběta Švastalová s 340 centimetry. Přesto to na obhajobu třetího místa stačilo. ■ szw

Žraloci jednoznačně zvítězili v Olomouckém pétanque poháru

Na nových hřištích boulodromu Letiště v Neředíně se v říjnu odehrálo finále Olomouckého pétanque poháru. Dlouhodobá soutěž vyvrcholila play-off, v němž lídra sezóny, tým Jalapeños, jednoznačně přejeli Žraloci.

„Nejsou to žádní nováčci ani nenápadný tým. Žraloci si letos připsali své páté vítězství ve třináctileté historii poháru," uvedl ředitel soutěže Pavel Konečný. Na třetí příčce zakončil sezonu tým Bijoux.

Olomoucký pohár v pétanque hrálo letos osm týmů, ve kterých bylo dohromady pět desítek hráčů, včetně dvou rodilých Francouzů. Zatímco nejmladší jsou ještě střední školou povinní, nejstarší má na kontě osm křížků. A přesto jsou rovnocennými soupeři. Ligová soutěž je otevřená a příští rok se do ní mohou hlásit i nováčci.

Soutěž o nejužitečnějšího hráče ročníku ovládl Robin Konšel z týmu Jalapeños. Potřeboval k tomu 14 zápasů s 12 výhrami. Jeho celková úspěšnost činila 85,7 procenta. Na druhém místě skončil Radek Skopal (*Jalapeños*) s dosaženými 81,8 procenty a po loňském prvenství předal putovní pohár svému spoluhráči.

Třetí Luboš Ptáček (*Bijoux*) hrál celou sezonu na 77,8 procenta.

Více informací na webové adrese ***opp.kulovyblesk.com***. ■ ise

PROGRAM MUO 11

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC LISTOPAD 2026 PROGRAM KULTURNÍCH AKCÍ

A ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM

ST 04 11 2026 09:00
WORKSHOP PRO SENIORY
VĚDOMÉ VIDĚNÍ UMĚLECKÝCH DĚL

ST 04 11 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA M. PAVLÍČKA
MATYÁŠ BERNARD BRAUN: PRÁCE PRO ŠPORKA, GALLASE A SCHÜTZE

ÚT 10 11 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA M. KINDLA
ZLATÉ STOLETÍ HOLANDSKÉHO MALÍŘSTVÍ JOHANNES VERMEER

ST 11 11 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA P. ZATLOUKALA
IDEÁLNÍ C. K. HLAVNÍ MĚSTO: BIEDERMEIERSKÉ BRNO

ST 18 11 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA M. PAVLÍČKA
MISTŘI SVĚTOVÉHO MALÍŘSTVÍ / CASPAR DAVID FRIEDRICH (1774–1840)

ČT 19 11 2026 18:30
PŘEDSTAVENÍ INTERAKTIVNÍ VÝSTAVY
VŠEDNÍ A SVÁTEČNÍ

PÁ 20 11 2026 18:30
KONCERT
LEA VÍTKOVÁ ZVE NA… OPERETNÍ MELODIE NESTÁRNOU

ST 25 11 2026 17:00
MONS. P. BROŽ: ZNEUŽÍVÁNÍ V CÍRKVI A SNAHY O ŘEŠENÍ / INICIATIVA NĚKDO TI UVĚŘÍ

ČT 26 11 2026 18:30
VERNISÁŽ
PROPAGANDA. DIVADLO MOCI V RANÉM NOVOVĚKU

M MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

ÚT 10 11 2026 19:00
PŘEDNÁŠKA
ART TALK S JIŘÍM DAVIDEM

ST 11 11 2026 16:30
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA
POSVÁTNÉ UMĚNÍ V DOBĚ KOMERCE

C CENTRAL

ÚT 03 11 2026 19:00
FILMART
DVA PROKURÁTOŘI

ST 04 11 2026 19:00
KONCERT / PERFORMANCE
ORCHESTR BERG: WHATSPOP

ČT 05 11 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA Š. PELIKÁNA
ANTARKTIDA & ARKTIDA

PÁ 06 11 2026 19:00
DIVADLO
DIVADELNÍ KLUB ARABESKA: H(S)RÁČI

NE 08 11 2026 18:00
PŘEDNÁŠKA R. JAROŠE
TALK SHOW: V HIMÁLAJI NA HRANICI ŽIVOTA A SMRTI

ST 18 11 2026 19:00
FILMART
SLEPICE

PÁ 20 11 2026 19:00
IMPROVIZAČNÍ DIVADLO
OLIVY (VSTUPNÉ 230 / 180 KČ)

NE 22 11 2026 16:00
LOUTKOVÉ DIVADLO
LOUTKY BEZ HRANIC A DIVADLO MÁME: O BUDULÍNKOVI

ÚT 24 11 2026 19:00
FILMART
CITOVÁ HODNOTA

PÁ 27 11 2026 19:00
DIVADLO
DIVADELNÍ KLUB ARABESKA: ŽIDLE (PLURÁL)

PO 30 11 2026 18:00
DIVADLO
MASAKR ELSINOR: YOUR SCILENCE WILL NOT PROTECT YOU

Ministerstvo kultury · Olomoucký kraj · Olomouc · Arcibiskupství olomoucké

INZ2611074

CHCETE TO SPOJIT?

TEL GRAPH LISTOPAD

po 2 11 film 150/130 Kč
17:00
NAPOŘÁD

po 2 11 film 150/130/FK 110 Kč
19:30
LÁSKA

út 3 11 talkshow 120/80 Kč
19:00
TTALK: TEREZA KNEBLOVÁ

11–14 11 film+umění
TEFF26

TELEGRAPH FILM FESTIVAL „FEMMES FATALES“

st 11 11 komentovka
17:00
ANNA UDDENBERG: WHITE NOISE

---

st 11 11 film 150 Kč
19:30
SEDMIKRÁSKY

čt 12 11 film+debata 150 Kč
17:00
VOLKLORE & VIKTORIE ŠTĚPÁNOVÁ

čt 12 11 film+debata 150 Kč
19:30
MILOVNÍK, NE BOJOVNÍK

---

pá 13 11 přednáška 150 Kč
17:00
BERRY26: KOMIKS JAKO REŽIE

---

pá 13 11 film 150 Kč
22:00
NOČNÍ KINO: THELMA A LOUISA

---

so 14 11 film+debata 150 Kč
19:30
KDYBY SE HOLUBI PROMĚNILI VE ZLATO

---

kompletní program na:
telegraph.cz/teff

po 16 11 film 150 Kč
19:00
MINOTAUR (TÝDEN SVOBODY)

st 18 11 přednáška 150 Kč
18:00
TeleGROWTH 2.0: JAN KŘIVONOŽKA

čt 19 11 perfomance 590 Kč
19:30
BLUE BURLESQUE SHOW: ICONS

so 21 11 film 6+ 150/130 Kč
15:00
TÉČKO: PAPÁJA

po 23 11 film 150/130/FK 110 Kč
17:00
CIZINEC

po 23 11 film 150/130 Kč
19:30
WIRBEL

po 23 11 pop-up výstava
18:00
TELEGRAPH LOFT: THE THINGS WE LEAVE BEHIND

út 24 11 film+předn. 150/130 Kč
19:00
VĚDA VE FILMU: JURSKÝ PARK

čt 26 11 debata
18:00
ARCHITEKTURA & VEŘEJNÝ PROSTOR

so 28 11 gastro 2900 Kč
19:00
RED TABLE

po 30 11 přednáška 150 Kč
18:00
TeleGROWTH 2.0: MARGARETA KŘÍŽOVÁ

do 4 2 2027 výstava

ANNA UDDENBERG: WHITE NOISE

U filmů označených FK mají diváci po předložení platné karty Filmových klubů AČFK nebo karty ARTER nárok na slevu 20 Kč. Více informací na recepci Telegraphu.
Telegraph je dostupná komunitní centrála pár kroků od olomouckého hlavního nádraží.

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLOMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E #TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

@telegraph.cz

INU2611075

KNIHOVNA MĚSTA OLOMOUCE

AKCE

5. 11. | 17:00 nám. Republiky – **Národní parky finského Laponska** – nahlédnutí do třicítky parků s Michaelem Stanovským

9. 11. | 14:00 pobočka Kotelna – **Malování pro seniory** – trénink různých výtvarných stylů, rezervace ***www.kmol.cz***

10. 11. | 10:00 pobočka Holice – **Morning English** – základy angličtiny na snadných textech (lehce pokročilí)

10. 11. | 16:00 nám. Republiky – **Moderní kaligrafie** – kreativní dílna pro dospělé, základní typy krasopsaní, rezervace ***www.kmol.cz***

10. 11. | 17:00 pobočka Kotelna – **Reading club** – setkání zájemců o diskuzi nad literaturou, v anglickém jazyce

10. 11. | 18:00 pobočka Kotelna – **Největší psychologické omyly** – překvapující odhalení psychologa a terapeuta Martina Zupka

11. 11. | 10:00 nám. Republiky – **Sovička hledá kamarády** – setkání nejmladších dětí a jejich doprovodu – čtení, hraní, tvoření

12. 11. | 18:00 pobočka Kotelna – **Po stopách finské architektury** – cestovatelská beseda Lenky Fárové

19. 11. | 16:00 pobočka Jungmannova – **Zelenina z parapetu** – praktický workshop, příprava, výsev i sklizeň mladých výhonků s vysokou nutriční hodnotou

19. 11. | 17:00 pobočka Jungmannova – **Den poezie** – podvečerní setkání s básníkem Jiřím K. Hrubým a hudebním doprovodem skupiny „My tři a…"

19. 11. | 17:00 nám. Republiky – **Průvodce ztrátou a truchlením** – s poradkyní pro pozůstalé Simonou Haničincovou o vyrovnávání se se zármutkem po ztrátě milovaného člověka

20. 11. | 16:00 pobočka Kotelna – **Ach, ta maturitní četba!** – diskuze o výběru knih k maturitě pro studenty SŠ

24. 11. | 16:00 nám. Republiky – **Kreslení pravou mozkovou hemisférou** – výtvarná dílna pro dospělé zaměřená na životní pohodu, rezervace ***www.kmol.cz***

25. 11. | 10:00 pobočka Tabulový Vrch – **Hrajeme si v každém věku** – paměťové a postřehové hry

26. 11. | 17:00 nám. Republiky – **Holka s handicapem** – jak rozpoznat mozkovou příhodu a jak se z ní dostat prozradí Eliška Nováková na vlastním příběhu z období svých 20 let

26. 11. | 17:00 pobočka Kotelna – **Historický kroužek** – setkávání nad záhadami historie, 9–13 let

28. 11. | 8:00–12:00 nám. Republiky – **Den pro dětskou knihu** – „animáci", kostýmovaní knihovníci, soutěž, prodej knih

1. 12. | 16:00 nám. Republiky – **Vánoční věnce** – společná tvorba věnců pro dospělé, rezervace ***www.kmol.cz***

2. 12. | 10:00 nám. Republiky – **Broučci** – setkání nejmladších dětí a jejich doprovodu, čtení, hraní, tvoření

VÝTVARNÉ DÍLNY PRO DĚTI

5. 11. | 14:00–17:00 nám. Republiky – **Ježeček** – papírové dekorace

16.–20. 11. | v půjčovní době pobočka Neředín – **Strom, který roste s námi** – společné zdobení stromu poznání

od 18. 11. pondělí, středa | 14:30–17:30 pobočka Chomoutov – **Čertíci z papíru**

24. 11. | 13:00–18:00 pobočka Holice – **Veselé sovičky**

1. 12. | 14:00–16:00 pobočka Neředín – **Mikulášská dílna**

DIGITÁLNÍ ODYSEA

nám. Republiky – práce s mobily a tablety (od připojení k internetu přes fotky, mapy, sociální sítě až po e-shopy):

3., 10. a 24. 11. | 13:30–15:30 učivo rozděleno do třech částí

23. 11. | 9:00 celodenní kurz

každý čtvrtek | 9:00–16:00 nám. Republiky – **Digitální poradna** – potíže s telefonem, tabletem, notebookem, novou instalací, nastavením či aktualizací pomůže vyřešit poradna s individuálním přístupem

VÝSTAVY

náměstí Republiky – grafiky studentů Střední školy grafiky a médií Olomouc

pobočka Jungmannova – fotografie Dalibora Sedláka s tematikou krásy finských Helsinek a jeho Muzea moderního umění. Vernisáž **5. 11. I 18:00**

SOUTĚŽE

pobočka Tabulový Vrch – **Pohádka podle obrázku** – vytvoření krátkého textu k obrázku z knihy (pro školní děti)

pobočka Jungmannova – **Stezka odvahy** – strašidelné otázky v komunitní zahradě (do 14. 11.)

» www.kmol.cz

MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC

2. 11.	**po**	**19:00**	**K**	**Drákula**	Balet
3. 11.	**út**	**16:00**		**Open mic: Kdo rozhoduje o tom, co je umění (KEC)**	Workshop
3. 11.		**19:00**	**L**	**Heda Gablerová**	Činohra
4. 11.	**st**	**19:00**	**C**	**Evita**	Muzikál
5. 11.	**čt**	**19:00**		**Evita**	Muzikál
5. 11.		**19:00**		**Jejich sestra** *(Sedmička)*	Činohra
6. 11.	**pá**	**19:00**		**Evita**	Muzikál
6. 11.		**19:00**		**Když se zhasne** *(Sedmička)*	Činohra
8. 11.	**ne**	**09:00 a 11:00**		**Hrdináček** *(Sedmička)*	Miminí divadlo
8. 11.		**14:30**	**NO**	**Zvoník u Matky Boží**	Činohra
8. 11.		**19:00**		**Dies irae – Dny hněvu**	Činohra
9. 11.	**po**	**19:00**	**A**	**Drákula**	Balet
10. 11.	**út**	**19:00**		**Drákula**	Balet
11. 11.	**st**	**16:30**		**Workshop dabingu**	Workshop
11. 11.		**19:00**		**Drákula**	Balet
12. 11.	**čt**	**18:00**		**Od nápadu po derniéru (KEC)**	Workshop
14. 11.	**so**	**09:30**		**Vypněte roli** *(Sedmička)*	Workshop
14. 11.		**15:00**		**Recykostým (KEC)**	Workshop
15. 11.	**ne**	**10:00**	**RPP**	**Pinocchio**	Pohádka
15. 11.		**14:00**	**OPP**	**Pinocchio**	Pohádka
17. 11.	**út**	**19:00**	**B**	**Don Giovanni**	Opera
17. 11.		**19:00**		**Jejich sestra** *(Sedmička)*	Činohra
19. 11.	**čt**	**19:00**	**D**	**Čert a Káča**	Opera
19. 11.		**19:00**		**Dokud nás lež nerozdělí** *(Sedmička)*	Činohra
20. 11.	**pá**	**19:00**	**V**	**Láska mezi nebem a zemí**	Činohra
21. 11.	**so**	**19:00**		**Královny** *(Sedmička)*	Činohra
22. 11.	**ne**	**14:00 a 19:00**		**Louskáček – Kouzelný příběh**	Balet
24. 11.	**út**	**19:00**	**L**	**Čert a Káča**	Opera
26. 11.	**čt**	**09:00**		**SeniorArt: výroba adventních věnců** *(Sedmička)*	Workshop
26. 11.		**19:00**		**Noc na Karlštejně**	Muzikál
27. 11.	**pá**	**19:00**	**P**	**Hra, která se zvrtla**	Činohra
28. 11.	**so**	**16:00**	**ZO**	**Tosca**	Opera
28. 11.		**19:00**		**V hlavní roli JÁ** *(Sedmička)*	Mono-stand--up-drama
29. 11.	**ne**	**16:00**	**YO**	**Chvilky**	Činohra
30. 11.	**po**	**19:00**		**Louskáček – Kouzelný příběh**	Balet

» www.mdol.cz

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC

3. 11. – 10:30 Sedmička	**Hudební setkání s bicistou** setkání věnované bicím nástrojům
5. 11. – 19:00 Reduta	**Brána slunce. Zouhar 60** Martinů, Zouhar, Mozart
12. 11. – 19:00 Červený kostel	**Komorní večer s Martinou Bačovou** Mendelssohn-Bartholdy, Bartók / Willner, Beethoven
21. 11. – 19:00 Reduta	**Koncert filmových melodií** slavné skladby z filmů a muzikálů
22. 11. – 10:30 Reduta	**Zázračné dítě – Wolfgang Amadeus Mozart** Mozart
26. 11. – 19:00 Reduta	**Španělský melos a Podivuhodný Mandarín** Bizet, Falla, Bartók

» www.mfo.cz

THÁLIE PRO NATÁLII. ZA EVITU

Cena Thálie se opět vrátila do Olomouce a podtrhla úspěch Moravského divadla s muzikálem *Evita*. Natálie Tichánková získala Cenu Thálie 2026 v kategorii Muzikál za ztvárnění hlavní role Evy Marii Duarte de Perónové.

Cenám Thálie vévodilo právě obsazení muzikálu *Evita*. „Při přípravě muzikálového představení si každý účinkující i zaměstnanec sáhl trochu do neznáma, protože nejsme divadlo, které běžně dělá muzikály takového formátu. A všichni to zvládli perfektně. Beru to proto jako kolektivní cenu pro celé naše divadlo," popsala své pocity herečka Natálie Tichánková.

Evita je podle ředitele divadla Davida Gerneše inscenace, která si získala mimořádnou přízeň olomouckého publika. „A Natálie v ní podává skutečně výjimečný výkon a její talent i práci ocenila také odborná porota," uvedl Gerneš. Kromě Natálie Tichánkové získali za Evitu nominace také Radim Bierski a Lukáš Adam za roli Che a Andrea Gabrišová za roli Evy.

Úspěšný ročník Cen Thálie pro olomoucké divadlo dokládá i sedm nominací napříč všemi uměleckými soubory. V kategorii Opera byl nominován Daniel Kfelíř za roli Dona Giovanniho, v kategorii Balet Iván Sánchez Fernández za roli Romea v inscenaci *Romeo a Julie* a v kategorii Alternativní divadlo Jana Posníková za monodrama *V hlavní roli JÁ*.

Cena Thálie se do Moravského divadla vrátila po čtyřech letech. V roce 2022 ji získal baletní sólista Sergio Méndez Romero za výkon v inscenaci *Sólo*. Předtím ji v roce 2016 obdržela sólistka baletního souboru Yui Kyotani a v roce 2013 ocenění získal operní pěvec Jiří Přibyl. ■ hoj

MusicOlomouc: Pojetí času v soudobé hudbě

Mezinárodní festival soudobé hudby MusicOlomouc s podtitulem Time je letos tematicky zaměřen na různé aspekty pojetí času v soudobé hudbě.

Festival nabídl v říjnu program založený na časově maximálně kondenzovaných skladbách – krátkých, tříminutových kompozicích – v listopadu zase koncerty sestávající z jediné rozsáhlé celovečerní kompozice. Součástí festivalu je hudební produkce akcentující různé aspekty času.

Ve středu **4. listopadu** zazní v podání Orchestru Berg pod vedením Petra Vrábela psychedelicko-lyrická freska *What's pop?* francouzského skladatele Aurélien Dumonta, která propojuje současnou hudbu, popkulturu, filozofii a literaturu. Mimořádně náročný pěvecký part v podání Pavly Radostové reflektuje obrovské množství hudebních stylů a hlasových poloh od renesanční hudby až po rock nebo noise. Mezi hudebními nástroji je i toustovač, psací stroj nebo fén. Součástí skladby je také dialog s vybranou osobností – hostem večera v Centralu bude hudební publicista Boris Klepal.

Portugalský Ensemble Síntese vystoupí v pondělí **9. listopadu** v kapli Božího Těla. Program s názvem *Time Capsule – From Berio to Paredes* prezentuje nejnovější tvorbu portugalských skladatelů, kteří se ve svých kompozicích vyrovnávají s odkazem dvou významných skladatelských osobností 20. století – Luciana Beria a Carlose Paredese.

Na závěrečném koncertě festivalu se ve středu **11. listopadu** v Redutě představí EnsembleSpectrum. Program s názvem *Multi_midi_yeah!_stopped:time* se soustředí na multimediální interakce, kdy slovenský ansámbl provede krom jiného v české premiéře dvě významné multimediální kompozice německých autorů Michaela Beila a Alexandra Schuberta.

MusicOlomouc – to jsou letos interpreti z pěti zemí, dvě světové a velké množství českých premiér. ■ dtx

PROGRAM

4. listopadu | 19:00 | Central
Time Mosaic – What's pop?
Orchestr Berg

9. listopadu | 19:00 | kaple Božího Těla
Time Capsule – From Berio to Paredes
Ensemble Síntese

11. listopadu | 19:30 | Reduta
Multi_midi_yeah!_stopped:time
EnsembleSpectrum

Olomouc putovala do Veenendaalu a Tampere v umělecké podobě

V uplynulých týdnech se Olomouc představila hned na dvou významných kulturních akcích v partnerských městech – na Kunstroute ve Veenendaalu a na festivalu architektury a designu TAD Week v Tampere.

Ve Veenendaalu se v září konala tradiční Kunstroute, která každoročně otevírá návštěvníkům ateliéry a výstavní prostory místních umělců. Letošního ročníku se zúčastnilo přibližně třicet tvůrců a mezi nimi také tři umělkyně z Olomouce – textilní výtvarnice Renáta Jančo, Adéla Lakomá s foukanými ručně gravírovanými sklenicemi a vázami a Aneta Sedláčková s abstraktními nástěnnými objekty.

„Tvorba všech tří autorek se přitom přirozeně propojila. Různé materiály, struktury a barevnost vytvořily harmonický celek, který návštěvníky zaujal a originálním způsobem představil současnou olomouckou výtvarnou scénu v partnerském městě," uvedla vedoucí zahraničního oddělení magistrátu Hana Ederová.

Z Nizozemska do Finska

O několik dní později se Olomouc představila také v Tampere, kde město hostilo devatenáctý ročník Tampere Architecture and Design Week, který patří k významným finským přehlídkám architektury a designu. Letošní program nabídl téměř čtyřicet výstav.

Součástí festivalu byla Treasures: Tampere > Olomouc, která připomněla čtyřicet let partnerství mezi Tampere a Olomoucí. Finsko-český projekt navázal na Treasures: Olomouc < Tampere, představenou na začátku roku v Olomouci v rámci Finské sezony. Autorkou původního projektu byla finská designérka Saila Hastrup z Tampere, která spolupracovala s českým designérem a ilustrátorem Janem Laštovičkou a studiem mimokolektiv. Kinetický prvek v Tampere doplnily šperky olomoucké umělkyně Elišky Pecháčkové. Součástí prezentace byl také kreativní workshop, při kterém si návštěvníci mohli navrhnout vlastní šperk nebo vytvořit ilustrovanou brožuru o Olomouci.

Umění jako součást spolupráce

Obě akce ukázaly, že prezentace města v zahraničí nemusí mít podobu pouze tradiční propagace. Může se odehrávat prostřednictvím konkrétních lidí, jejich tvorby a příběhů. Zatímco ve Veenendaalu dostali prostor olomoučtí umělci přímo v rámci přehlídky místní výtvarné scény, v Tampere se Olomouc stala součástí mezinárodního programu věnovaného architektuře a designu. ede

Indický den

Zapálením obřadní lampy byl v univerzitním Konviktu zahájen Indický den v Olomouci. Světlo symbolizuje poznání, naději a rozptýlení temnoty a zapálení lampy je považováno za šťastný začátek. Za přítomnosti indického velvyslance Raveeshe Kumara se mohli návštěvníci dozvědět něco o ájurvédě a józe, ochutnat indickou kuchyni, prohlédnout si tradiční šperky či se nechat pomalovat hennou. Zvláštní pozornost pak vyvolaly tance kathak a bharatanátjam. mmo

Finská sezona skončí koncertem v Redutě

Závěr letošní Finské sezony bude v režii olomouckých zušek.

Symbolickým vyvrcholením letošní Finské sezony v Olomouci se stane hudební večer v podání žáků a pedagogů Základní umělecké školy Iši Krejčího.

Bohatá tvorba

„Finský večer nabídne pestrou hudební mozaiku, v níž se potká historie se současností i tradiční severská kultura s nadcházející vánoční atmosférou," pozval ředitel školy Filip Hajdu. Na pódiu se představí šest školních hudebních těles a orchestrů, které posluchačům zprostředkují bohatost finské tvorby v různých žánrech a nástrojových obsazeních. Zazní lidová, klasická, populární i vánoční finská hudba. Závěrečný Finský večer se koná 7. prosince od 18 hodin v Redutě. Vstup je zdarma.

Kalevala

Koncertní večer doplní vernisáž výstavy výtvarných prací žáků ZUŠ Miloslava Stibora, která se uskuteční od 17 hodin v Mozartově sále. „Na výstavě budou představeny kresby, malby a grafické práce na téma Kalevala, což je soubor finských legend," objasnil ředitel Stiborovy umělecké školy Jiří Sosna.

Mumínci i sauna

Přestože Olomouc a Tampere dělí velká vzdálenost, díky Finské sezoně se podařilo partnerství přiblížit lidem v obou městech. „Finsko jsme představili prostřednictvím koncertů, filmových projekcí, přednášek a nechyběla ani saunová tradice nebo výstava věnovaná mumínkům a jejich autorce Tove Janssonové," popsala Hana Ederová, vedoucí zahraničního oddělení magistrátu.

Finská sezona letos připomněla čtyřicet let partnerství s Tampere. Zahraniční sezony dávají možnost představit partnerská města a přináší do Olomouce nové podněty, inspiraci a příležitosti ke spolupráci. Finská sezona byla sedmou v pořadí. Příští rok ji vystřídá sezona chorvatská. ede

Kája

Novela *Kája* olomoucké prozaičky a psycholožky Kamily Hláskové je určena dospívajícím dětem, zvláště těm, které prožívají rozpad vztahu rodičů nebo jiné náročné životní období.

Hlavní hrdinkou je dvanáctiletá dívka Viola, které se zhroutí celý svět. Rozpadne se vztah jejích rodičů, přichází o domov, přátele a musí zcela změnit svůj život. Má potíže ve škole, sebepoškozuje se, utíká z domova a potýká se i s problémy s jídlem. V nejtěžších chvílích najde nečekanou pomoc: Káju, ducha žijícího v koutě bytu, kam se Viola po rozpadu rodiny přestěhuje.

Součástí knihy je i kapitola připravená policisty, která se věnuje tématu šikany a kyberšikany. Dětem, rodičům i pedagogům může pomoci rozpoznat rizikové situace a vědět, jak na ně reagovat.

Novela je v nabídce infocentra v podloubí radnice a na webu. ise

BÍLÉ VÁNOCE LUCIE BÍLÉ 21.12. 2026 - OLOMOUC - FLORA

OLOMOUČTÍ HASIČI V KENTUCKY: VÝCVIK I PŘEDÁNÍ ZKUŠENOSTÍ

Na počátku října zavítali olomoučtí hasiči do Owensboro v americkém státě Kentucky na výměnný program, který nabídl českým hasičům jedinečnou příležitost seznámit se s americkými výcvikovými postupy a sdílet zkušenosti z požární ochrany, záchranných prací a řešení mimořádných událostí.

„Úkolem dvanácti hasičů nebylo pouze získat nové odborné poznatky a praktické dovednosti, ale také předávat je po návratu svým kolegům v jednotlivých jednotkách a organizacích," uvedl Jan Langr, vedoucí odboru ochrany magistrátu města Olomouce.

Sprcha, nebo proud?

Významnou část programu tvořil praktický výcvik s živým ohněm. Účastníci procvičovali práci s hadicemi, vedení útočných proudů a taktiku hašení požárů. Ve výcvikové věži se věnovali také specifikům hašení požárů pevných hořlavých látek.

„Zatímco v Česku se běžně používají kombinované proudnice, které umožňují podle situace volit mezi plným a sprchovým proudem, při výcviku amerických hasičů jsme se setkali s důrazem na použití plného proudu," porovnal rozdíly Jiří Sklenář, velitel dobrovolných hasičů z Lošova.

Další výcvik byl zaměřen na rozpoznávání příznaků náhlého vzplanutí hořlavých plynů a povrchů v prostoru zasaženém požárem. „Výcvik probíhal ve speciálním flashover kontejneru, který umožňuje simulovat reálné podmínky požáru a sledovat vývoj nebezpečných jevů v uzavřeném prostoru," popsal Langr.

Jedno, nebo dvě lana?

Velký přínos měly rovněž praktické ukázky zaměřené na stabilizaci konstrukcí po zřícení budov a na záchranu osob z výšky. „Seznámili jsme se s odlišným přístupem k práci ve výškách. Zajímavé bylo především praktické využití dvoulanového systému, který nám umožnil porovnat americké postupy s těmi, které běžně používáme," ocenil velitel holických hasičů Jiří Kučera.

Součástí programu byl také výcvik reakce na situaci s aktivním střelcem nebo záchrana na vodní hladině.

Za navázáním česko-americké spolupráce stojí Pavel Zbořil, někdejší dobrovolný hasič z Doloplaz, který po přestěhování do Spojených států musel absolvovat tamější odborné vzdělání se specializací na hasičskou práci a také šestiměsíční zdravotnický kurz, aby mohl v Owensboro působit jako hasič a paramedik. „Právě propojení hasičské a zdravotnické činnosti je jedním z rozdílů. Podobná setkání nám umožňují sdílet zkušenosti z každodenní praxe, poznávat odlišné postupy a vzájemně se inspirovat. Přestože pracujeme v rozdílných podmínkách, náš cíl je stejný – chránit lidské životy, zdraví a majetek," shrnul Pavel Zbořil. ■ mmo

Hlídky strážníků zjistily 244 případů porušení zákonů o odpadech

Nefunkční elektronika, starý nábytek, sjeté pneumatiky, stavební suť nebo obalový materiál, který se nevlezl do kontejneru. To je jen malý výčet věcí, kterých se lidé zbavují, a to odložením vedle kontejneru nebo v horším případě odhozením v okrajových částech města.

Od začátku roku strážníci řešili 244 případů porušení zákonů o odpadech a o výrobcích s ukončenou životností. Drtivou většinu přestupků zjistily hlídky během výkonu služby, následovaly podněty z městského kamerového dohlížecího systému, který je nasazen v kritických lokalitách a významným způsobem napomáhá k odhalení pachatelů protiprávního jednání.

„Apelujeme na občany, aby věci, kterých se chtějí zbavit, ale i běžný odpad z domácností ukládali do příslušných kontejnerů nebo využili sběrových dvorů. Odkládáním mimo místa k tomu určená se vystavují vysoké pokutě ve správním řízení, ale svým jednáním mohou také nenávratně poškodit přírodu. I když kontejnery v některých případech nedostačují kapacitou, tak odložení odpadu vedle není řešením samotného problému," uvedl mluvčí olomouckých strážníků Petr Čunderle.

Podle strážníků se stává, že lidé přijedou auty ke kontejnerům a vyloží nepotřebné věci vedle nich. Následuje pak dohledávání provozovatele vozidla a řešení celého incidentu. Pokud se však nepodaří ustanovit konkrétní osobu, která se nepotřebných věcí zbaví v rozporu se zákonem, tak po zadokumentování případu je vše oznámeno na příslušný odbor olomouckého magistrátu k dalším opatřením, zejména k zajištění mimořádného úklidu místa Technickými službami města Olomouce.

Obyvatelé Olomouce mají možnost bezplatně odkládat odpad na sběrové dvory v Neředíně a v ulicích Chelčického a Andělská. A to nejen kusový domovní odpad včetně domácích spotřebičů, ale i nebezpečné odpady, jako jsou třeba barvy, laky a ředidla nebo organické odpady. ■ dtx

NÁZOR ZASTUPITELE

Kraj a město, partnerství, které dává smysl

Když jsem před časem přebíral agendu školství, cestovního ruchu a vnějších vztahů na kraji, měl jsem celkem jasnou představu. Chtěl jsem, aby naše práce nezůstávala jen ve složkách na pracovním stole, ale byla vidět. A tak když se ohlédnu za vším, co se nám společně s kolegy na kraji i u nás v Olomouci podařilo posunout, mám velkou radost.

Moc dobře si uvědomuji, jak klíčové jsou pro náš region technické a učňovské obory. K zatraktivnění těchto oborů slouží i krajská stipendia. Školami s největšími příjemci těchto stipendií jsou naše olomoucké střední školy a já jsem tomu rád. Mladí lidé totiž i dnes vidí, že řemeslo a technika mají budoucnost – a to i díky tomu, že od příštího akademického roku by zde v Olomouci měl vzniknout zcela nový vysokoškolský obor technického směru, Smart Engineering.

Bylo by ale chybou zapomínat na ty, kteří náš region budovali před námi. Seniorské programy umožnily stovkám prarodičů vyrazit na skvělé poznávací zájezdy po Česku i na Slovensko. Každé setkání na krajském finále soutěže Babička roku mě vždycky nabije neskutečnou energií – ta radost ze života je jednoduše nakažlivá.

A když už je řeč o cestování: naše město i kraj mají obrovský potenciál. Olomouc je významný turistický cíl a já mám velkou radost, že společnými silami se nám daří získávat nové návštěvníky. Oceňujeme proto nejlepší turistické služby v Cenách cestovního ruchu a na festivalech jako třeba Chutě kraje hrdě podporujeme místní gastro a producenty. Letos se premiérově konal v rozáriu a přinesl spoustu dobrého jídla, pití i hudby.

Ať už zrovna řeším krajskou politiku, nebo pracuji pro město Olomouc z pozice zastupitele a předsedy komise městské části, cíl zůstává stejný – mít z našeho domova místo, kde se dobře žije. Na začátku každého takového cíle je vždy jeden rozhodující faktor. Lidé, kteří dokážou najít společnou řeč, díky níž se věci hýbou dopředu div ne raketovou rychlostí. Proto mi závěrem dovolte všem těmto lidem poděkovat. Jen díky vám totiž existují partnerství, která dávají smysl.

Svatopluk Binder / ANO 2011

Pomozte zachránit psí domov v Žerotíně, který bojuje o přežití.

Majitel prodává areál. Spolek musí do **31. 12. 2026** sehnat **9,2 mil. Kč**, jinak se 64 zvířat bude muset vystěhovat.

Přečtěte si celý příběh a přispějte na sbírku přes Donio

Donio

Transparentní účet: **2501307114/2010**

Za každou pomoc děkujeme. ♥

PR26111056

REDAKČNÍ POŠTA

Olomouc, MHD, autobus číslo 11

Pokud by se hodnotila vytíženost olomouckých autobusových linek, dá se předpokládat, že favoritem mezi cestujícími přecpanými autobusy bude linka číslo 11, jež zajišťuje městskou hromadnou dopravu od Hlavního nádraží do Radíkova či Lošova. Onu doslova a do písmene „hromadnost" dotyčné linky způsobuje hlavně Zoo Olomouc na Svatém Kopečku, zčásti též místní obyvatelé tohoto překrásného koutu hanácké krajiny, ale také ti, kteří často navštěvují své blízké v Domově seniorů Pohoda v Olomouci-Chválkovicích. Můžeme říci, že v tom případě se jedná o tři zcela věkem odlišné kategorie cestujících. Zejména během školních prázdnin bývají dopolední spoje přecpány skupinami dětí, ale i dětí v doprovodu svých rodičů mířících do zoo, jakož i odrostlejší mládeže, ale i po prázdninách se hustá atmosféra – též do slova a do písmene – příliš nemění. Stejnou autobusovou linku jsou nuceni využívat obyvatelé této části Olomouce, ale i ti, kteří chtějí se svými blízkými, mnohdy těžce nemocnými, strávit pár hodin, valnou většinou též seniorky a senioři, kteří patří mezi ty, jimž se mají uvolnit místa k sezení, jak praví cedule v každém autobuse. K uvolnění míst k sezení starším osobám ostatně mladší cestující čas od času nabádá hlasová výzva, kterou ovšem ne vždy „hromadně" přepravovaná omladina vyslyší – nejvíce zachovávají pravidla slušnosti vůči starší generaci ženy středního věku.

Pokyny pro přepravu skupin dětí sepsal Dopravní podnik města Olomouce v podobě letáku informujícího o tom, že při nástupu skupiny mladších dětí má být využito prvních dveří vozidla, aby ji měl řidič vozidla pod kontrolou. Skupina starších dětí (jejich minimální věk není uveden) má nastupovat všemi dveřmi vozidla, aby nedocházelo k prodlužování pobytu vozidla na zastávce a následnému zpožďování dopravy. V obou případech je nezbytné, aby doprovázející dospělá osoba nastupovala jako poslední a ověřila si, že všichni její svěřenci do vozidla nastoupili. O tom, že tento pokyn není doprovázejícími pedagogy vždy dodržován, svědčí událost z pátku 2. října 2026. Na zastávku Hlavní nádraží dorazila tramvají číslo 2 před odjezdem autobusu číslo 11 v 9:25 hodin se skupinou asi desetiletých školáků statná učitelka v zeleném sportovním svetru sportovního typu, zřejmě za účelem návštěvy Zoo Olomouc na Svatém Kopečku (ačkoliv by se dalo předpokládat, že pátek bude věnován školní výuce, nikoli třídnímu výletu). Skupina dětí se shlukla u posledních dveří autobusu číslo 11 (jednomu žákovi cosi kapalo z batohu již v tramvaji, čímž mohl znečistit spolucestující i v autobuse), učitelka uchopila madlo vpravo u posledních autobusových dveří a vlastním tělem bránila vstupu do autobusu cestujícím, konkrétně seniorce, jež stála přesně před posledními dveřmi autobusu, jak to činí každý den již přes dva roky. Zmíněnou učitelku žádala, aby ji vpustila do autobusu, poněvadž jede za svým těžce nemocným manželem, klientem Domova seniorů Pohoda Olomouc-Chválkovice. Na tuto prosbu učitelka nepovažovala za nutné nějak reagovat, seniorka byla přinucena vléct těžkou tašku s lahvemi nápojů a dalšími potřebami pro manžela k předním dveřím autobusu a na její stížnost řidičce autobusu jí táž položila řečnickou otázku, co s tím má dělat. Seniorka pak v autobuse prostála celou cestu…

Položme si otázku: kdo v tomto případě zaslouží lekci slušného a ohleduplného chování? Jistě by bylo možné, aby ředitelství dotyčné základní školy pro takový páteční výlet jedné třídy do Zoo Olomouc na Svatém Kopečku zajistilo u MHD posilový spoj, který by chránil bezpečí dětí školou povinných, a pokud by se nezměnilo nic k ještě horšímu, takový posilový spoj objednaný vedením škol v Olomouckém kraji jezdíval bez zastávek až ke kýženému cíli, samozřejmě kromě pravidelných spojů. A zde je možnost, jak přispět k naplnění hesla Měňme Olomouc v příjemné místo pro život.

Jiří Fiala

VOLNÁ VSTUPENKA

Stavotech

STAVOTECH
stavební a technický veletrh

KROK K DOMOVU

MODERNÍ DŮM

OLOMOUC
Výstaviště Flora
5. – 7. 11.

Omnis pořadatel veletrhů

T: 608 711 422, nasadil@omnis.cz, **www.omnis.cz**

INZ2611076

Před sto lety – Češi a Němci na olomoucké radnici: Spolupráce s ručením omezeným

Olomouc byla po staletí městem, v němž vedle sebe žili německy a česky hovořící obyvatelé. Ještě na počátku 20. století nešlo o politicky rovnocenné soužití.

Radnici ovládali Němci a tehdejší volební systém českému obyvatelstvu prakticky znemožňoval získat zastoupení odpovídající jeho početní síle. Češi přitom už před první světovou válkou tvořili zhruba třetinu obyvatel města. Politická moc však zůstala až do roku 1918 německá.

Vznik Československa poměry obrátil. Německé vedení města v listopadu 1918 odstoupilo a správu převzala komise vedená Richardem Fischerem. Zásadní změnu pak přineslo vytvoření Velké Olomouce a první komunální volby v červnu 1919, konané podle všeobecného, přímého a rovného volebního práva. Po připojení převážně česky hovořících předměstí tvořili Češi většinu. Na rozdíl od předchozího období však vítězové své národnostní soupeře z vedení města úplně nevytlačili. Prvním náměstkem prvního českého starosty Karla Mareše se stal německý sociální demokrat Alfred Kraus.

Aktivismus

Podobný princip přetrval i v dalších letech. Po volbách roku 1923 se starostou stal Richard Fischer a druhým náměstkem Němec Robert Fritscher. Čeští a němečtí politici se sice přeli o školy, kulturu, městské peníze i další národnostně citlivé otázky, zároveň však dokázali vytvářet praktické dohody o správě města. Většina olomouckých Němců postupně přijala takzvaný aktivismus, tedy spolupráci s novým státem i českými politickými stranami.

Mimochodem, přesně před sto lety se něco podobného odehrávalo i ve vysoké politice. Prezident Masaryk jmenoval v říjnu třetí vládu Antonína Švehly, v níž poprvé zasedli také dva němečtí ministři. Franz Spina dostal resort veřejných prací a Robert Mayr-Harting ministerstvo spravedlnosti. Německý politický aktivismus tak dospěl až k účasti ve vládě.

Sporné kino

Také v Olomouci se tehdy mluvilo o česko-německé dohodě. Jenže článek, který v listopadu 1926 otiskly noviny *Pozor* pod titulkem Němci na olomoucké radnici, ukazuje, jak křehká tato spolupráce byla. List připomínal, že české občanské strany podaly Němcům ruku ke spolupráci, a za jednoho z hlavních zastánců dohody označoval německého politika Rudolfa Sallingera. Pak ovšem přišlo hlasování. Při projednávání otázky nového kina v Hejčíně se němečtí zastupitelé nepřidali k českým občanským stranám, jak jejich dosavadní spojenci očekávali, ale hlasovali proti. *Pozor* okamžitě psal o „německé zradě" a pochyboval, zda má další spolupráce cenu.

Z dnešního pohledu šlo vlastně o banální komunální spor. Právě tím je ale zajímavý. Česko-německá spolupráce na radnici nebyla trvalým národnostním smířením či pevným spojenectvím. Byla to praktická politická dohoda a fungovala, dokud se oběma stranám vyplácela, a při konkrétním hlasování mohla dostat pořádnou trhlinu. Každý takový spor mohl být (a mnohdy také byl) okamžitě vykládán jako důkaz nespolehlivosti druhého národa.

Přesto oba národy spolupracovaly. Po volbách v roce 1927 byl starostou znovu zvolen Richard Fischer a druhým náměstkem se stal právě Rudolf Sallinger. Jeho volbu podpořily české občanské strany, zatímco němečtí zastupitelé hlasovali pro českého starostu. Německý *Mährisches Tagblatt* to dokonce ocenil jako mimořádný příklad dodržení vzájemných dohod.

Křehká spolupráce

Model spolupráce pokračoval i po volbách roku 1932. Fischer zůstal starostou, český sociální demokrat Josef Lang prvním náměstkem a Němec Sallinger druhým. Fischer tehdy získal při volbě starosty 50 hlasů z 59 přítomných zastupitelů, tedy podporu výrazně přesahující české národnostní či stranické hranice.

Závěrem lze říct, že česko-německá spolupráce na radnici existovala, ale byla křehká. Ne proto, že by politici neuměli jednat věcně, ale proto, že každý spor hrozil otevřením národnostní třenice. Stačilo jedno sporné hlasování, banální spor, a běžná komunální politika se rázem mohla změnit v další kapitolu dlouhého česko-německého zápasu. Byť česko-německé soužití v prvorepublikové Olomouci fungovalo, současně pod povrchem zůstávaly staré křivdy i citlivé národnostní otázky. Hospodářská krize a nástup nacismu pak ve třicátých letech prostor pro kompromisy postupně zužovaly. Definitivní konec mu přinesla okupace. ■ Michal Folta [ext]

LISTOPAD 1926 TELEGRAFICKY

Tradiční Hubertova jízda po vojensku

Jezdeckou sezónu tradičně uzavírá Hubertova jízda. Koná se v době okolo svátku patrona lovců a myslivců, tedy 3. listopadu. V Olomouci se jela i před sto lety a chopil se jí Jezdecký pluk č. 2. Vojáci na koních předvedli, že tahle tradice nemusí být jen poklidnou projížďkou. Mezi šestatřiceti jezdci převažovali příslušníci pořadatelského pluku, zapojili se ale i dělostřelci a jeden statečný od pěchoty. Trať byla mimořádně náročná, vedla od jezdeckých kasáren k Petříkově vile, přes řeku Moravu k Černovíru a dále přes bažiny až do cíle. Jenže v bahnech za černovírským lesíkem se srazilo asi osm jezdců a některé z chumlu pak strhnul proud tak, že se už nemohli na koních dostat ven z hlubokého koryta. Teprve o notný kus dál zase zmáčení jezdci vyjeli nahoru a pokračovali dál k cíli, kde je čekal hon na lišku. Nikdo nezahynul, obecenstvo jásalo a vše zakončily fanfáry!

Přiznejte všechny, nebo bude trest

Blíží se komunální volby a městská rada chce mít před touto událostí přesný přehled o obyvatelích města. V polovině listopadu proto obesílá majitele či správce obytných budov nařízením, aby doplnili zaslané domovní seznamy. Veškeré obyvatelstvo jednotlivých domů musí být pečlivě zapsáno a seznamy odevzdány do 26. listopadu volební komisi nebo příslušné policejní expozituře. Věc je vážná, radnice vzkazuje: Opožděné dodání bude přísně trestáno!

Na večírek Čechie dorazí kozáci s atamanem

Za velkou událost označuje list *Našinec* listopadový společenský večírek fotbalového klubu S. K. Čechie Olomouc v Lidovém domě. Hlavním hostem bude skupina kozáckého atamana Nikolaje Sakoljeva, vystoupení jeho kozáků má být vrcholem programu. S. K. Čechie byl sice menší olomoucký klub, který ovšem díky štědrému mecenáši lákal na Hanou zkušené profesionální hráče z celé republiky a mohl pořádat velkolepé společenské akce. ■ mif

POMŮCKA: AIN, PIPER, YLO, ZVOLE	ALKOHOL. NÁPOJ Z VODY A RUMU	VERDIHO OPERA	JEDOVATÝ STROM	ZKR. ČES. ARMÁDY		MASTNÉ TEKUTINY	ZTRÁCET SRST	TEN I ONEN	BRAMBO-RÁK (NÁŘEČ)	PATŘÍCÍ OTOVI		PŘELÉ-TAVÝ MILOSTNÝ ZÁJEM	ZN. MOUKY	PLOUTVO-NOŽCI	PŘED-LOŽKA	K ČEMU	AFRICKÝ SLON
ŠIROKÁ POHOVKA NA SPANÍ					TĚŽKÝ KOV						ELEMEN-TÁRNÍ ČÁSTICE (MN. Č.)						
BŘEH (Z LAT)					DÁVAT POLIBKY / LITOVAT						POMALÝ ČLOVĚK / VIDINA VE SPÁNKU						
BÝVALÁ ČESKÁ POLITICKÁ STRANA				1 ČÁST TAJENKY									ZELENI-NOVÝ POKRM / ZDRHOVA-DLO				
ANGL. PLYN				CITO-SLOVCE ÚDIVU / SNÍŽENÍ CENY				PŘEVRÁ-CENÍ							PLETIVO	NENATŘÍT BARVOU	CAVYKY
POMŮCKA: BIKAR, RIPA	HNĚV	2 ČÁST TAJENKY	SOKOLSKÁ SLAVNOST / OCHMELKA					SVĚTADÍL									
ČÁST ZÁBŘEHU												KANAD. HOKE-JISTKA ZOH 2002					
SPOČÍVAT NA LŮŽKU													NÁŠ MEDAJ-LISTA ZOH 2002	SLOV. JINÝ / DOMÁCKY ISABELA			
OHLAS					MALÝ DVŮR							ANGL. ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÝ / PŘED-LOŽKA					
ZÁPACH						ANGL. NEBO	OTRAVA	MUŽSKÉ JMÉNO (4.11.)		TÍT	3 ČÁST TAJENKY / POHŘEBNÍ TRUHLY						
ČAJ (ANGL.)				VČELÍ PRODUKT / BIBLICKÁ POSTAVA					POPĚVEK								ŽENSKÉ JMÉNO (15.8.)
	BEZPEČ-NOSTNÍ INFOR-MAČNÍ SLUŽBA	ANGL. INKOUST	STÁT V ASII / KŘESŤAN-SKO DEM. UNIE						PŘED-LOŽKA / DĚDINY					FRAN-COUZSKÁ ŘEKA	KREVNÍ FAKTOR / UMÍNĚNÝ ZÁPOR		
ATOL V SOU-OSTROVÍ ROTAK						JEDNO-BUNEČNÝ ŽIVOČICH						NAIVNÍ ČLOVĚK					
ASIJSKÝ STÁT						SESUNUTÍ						VLASTNÍ TINĚ					
PÁCH-NOUCÍ ŠELMA						ZNAČKA PUNČOCH						ŽENSKÉ JMÉNO (17.5.)					

TAJENKA

Když je třeba udělat v životě důležitý krok, ptá se muž, co má říci…

— Elbert Hubbard (1856–1915), americký spisovatel a filozof

Tři vylosovaní výherci dostanou novelu *Kája* od olomoucké autorky Kamily Holáskové. Tajenku křížovky pošlete do **20. listopadu** poštou na adresu – Magistrát města Olomouce, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc. Obálku označte „Tajenka". E-mailem na: tajenka@olomouc.eu. Nezapomeňte prosím uvést své jméno, telefon a poštovní adresu.

Tajenka z minulého čísla: Většina žen vybírá noční košili s větším rozmyslem než svého muže. *(Coco Chanel)*

Úspěšní luštitelé: Petr Hlaváček, Terezia Viktorjeníková, Nela Němcová, Zdena Pipalová a Jiří Klemsa.

SUDOKU

2	4		9	7	6	3		1
	6	3	5					2
	1		8	2			6	4
3	2	9	6		7			8
4		6		3	8		7	
				4	9	5		
		1				6		
6				8		9	4	
5			7		2			3

8	7	6				9	4	2
9	3	2	7	6	4		8	
		5		9	8	7	3	
	6		8	2	3		7	
2	5					4	6	
7	8	9	4					
			9			6		7
	9					2		4
	4					8		3

							7	1
5					6		4	
	3		9	4		2		
			3	7			8	2
						6		
4							1	9
		5				7		3
					4	1	9	
			2		1			4

TIRÁŽ

Olomoucké listy ČASOPIS OBČANŮ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE ▪ měsíčník | ročník 28 | číslo 11 | vychází 2. 11. 2026

Vydává: statutární město Olomouc – Rada města Olomouce ▪ **Adresa:** Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc ▪ **IČO:** 00299308 ▪ **Registrace:** MK ČR E 11006, ISSN 2787-9143 ▪ **Telefon:** 585 513 263, 585 513 341 ▪ **E-mail:** redakce@olomouc.eu ▪ **Web:** listy.olomouc.eu ▪ **Redakční rada:** Miloslav Tichý, Vladimír Prášil, Otakar Štěpán Bačák, Martin Šinkovský, Dominika Kovaříková, Andrea Hanáčková, Martin Hála, Pavel Konečný ▪ **Fotografie ve vydání:** Daniel Schulz, Jakub Čermák, Jan Andreáš, Jan Pořízek, Filip Jančo, Michal Cikryt, Lucie Hájková, Jan Horejš, Pavel Konečný, Šárka Štveráková, Vojtěch Kmenta, Tereza Valnerová, Kristýna Nováková, Lukáš Uchytil, Miloslav Kitner, Pavel Vrzala, Oliver Olejár, Botanická zahrada PřF UP, Owensboro Fire Department, VK Olomouc, AK Olomouc, Sigma Olomouc, Zoo Olomouc, MDMFO, MPO, MMOl ▪ **Korektury:** Lucie Krčová ▪ **Inzerce:** Jana Juráková, inzerce@olomouc.eu, 773 617 353 ▪ **Sazba:** Jan Hrinda – Machovský s. r. o. ▪ **Tisk:** Walstead Moraviapress, s. r. o. ▪ **Distribuce:** Česká pošta, s. p. ▪ **Náklad:** 55 000 ks ▪ *Periodický tisk územního samosprávného celku* ▪ ***Neprodejné***

Saunová noc
14. 11. 2026 Podzimní

aquapark

od 20:15 hod.
do 23:45 hod.

Cena 750,-

Vstup pouze po zakoupení POUKAZU

Saunové noci mají své nezaměnitelné kouzlo.

Přijďte si tuto atmosféru vychutnat do Wellness Aquaparku Olomouc.

Vstup zahrnuje:

- 3,5 hodinový vstup do wellness
- Tematicky laděné saunové ceremoniály
- Metličkové procedury
- Ochutnávka masáží
- Peelingové procedury v páře
- Doplnění vitamínů pro všechny účastníky

Program začíná ve 20:40, vstup do wellness bude umožněn od 20:15 a to přes hlavní recepci aquaparku, nikoliv recepci wellness.

KONTAKTY:

Tel.: **+420 588 517 772,** **info@aqua-olomouc.cz**

www.aqua-olomouc.cz

PR2611057

Olomouc Design Days

11_26

Výstavy, diskuse, workshopy a další.
Nejen o designu. V listopadu. V Olomouci.
www.olomoucdesigndays.cz

Pořadatelé:

OLOMOUC

ICK INOVAČNÍ CENTRUM OLOMOUCKÉHO KRAJE

Univerzita Palackého v Olomouci

PR2611058